

PAIKKA URBAANILLE URHEILULLE
MONIKÄYTTÖINEN ROLLER DERBY -KESKUS
OSANA HAKANIEMEN TÄYDENNYSRAKENTAMISTA

Diplomityö • Timo Paananen

PAIKKA URBAANILLE URHEILULLE

MONIKÄYTTÖINEN ROLLER DERBY -KESKUS

OSANA HAKANIEMEN TÄYDENNYSRAKENTAMISTA

Diplomityö • Timo Paananen

Tekijä:	Timo Paananen
Diplomityön nimi:	Paikka urbaanille urheilulle - Monikäyttöinen Roller Derby -keskus osana Hakaniemen täydennysrakentamista
Päiväys:	01.05.2017
Laitos:	Arkkitehtuurin laitos
Professuuri:	Rakennussuunnittelu
Professuurin koodi:	A-8
Työn ohjaaja ja valvoja:	professori Pirjo Sanaksenaho
Kuvaplanssit:	10 kpl
Pienoismallit:	1 kpl
Sivumäärä (selostus + liitteet):	62 (42 + 20)
Kieli:	Suomi
Avainsanat:	roller derby, urbaani, urheilukeskus, hybridi, Hakaniemi, Merihaka

Synopsis

This thesis is a design of a roller derby -center in the Hakaniemenranta area of Helsinki. The center is placed inside of a closed city block.

Roller derby players in Helsinki are faced with an acute need for a venue. During the last few years roller derby has been played in the Bunkkeri building in Jätkäsaari. Bunkkeri is undergoing thorough renovation, starting from 2017. The basic idea of this thesis is to design a user-based and urban multi-functional sports center for roller derby players as a part of the development of the Hakaniemenranta coast. The main research goal is to learn more about the spatial needs of roller derby and to reduce the lack of sports venues in Helsinki. Another goal is to design a cohesive urban city block and to integrate the sports center into it. The resulting design attempts to combine user-based sports activities, commercial functions, ecological urban housing, and a bigger picture of urban architecture.

Literary research of the bachelor's thesis by Matias Mäenpää, "Käyttäjälähtöinen jäähalli" (user-based ice hockey rink), will be used as a method of research. This thesis will be one of the starting points of the spatial plan. Another method of research will be interviews of roller derby players. The plan of the area made by the city of Helsinki will be used as a basis for urban development design.

The most important result of this thesis is the importance of integrating the supporting spaces and the courtyard to the surrounding cityscape. The thesis also brings forward how a seemingly simple roller derby venue requires careful design in placing the dressing rooms, flexibility of the grandstands, fire safety and the overall usability of the central courtyard.

The conclusion of the thesis is that the central courtyard of a closed urban block can be used as a sports arena if the block is designed with this use in mind from the start. However, when the sports hall underneath the central courtyard doesn't have any supporting columns, placing larger trees inside the courtyard becomes impossible. This may reduce the quality of the central courtyard.

Tiivistelmä

Diplomityön aiheena on roller derby -keskuksen suunnittelu Helsingin Hakaniemenrantaan uuden kaupunkikorttelin sisäpihalle.

Helsingin roller derby:n harrastajilla on kiperä tilantarve. Lajia on viime vuodet harrastettu Jätkäsaaren Bunkkerissa joka on menossa kokonaisvaltaiseen remonttiin ja käyttötarkoituksen muutokseen vuonna 2017. Työn lähtökohdiana on suunnitella käyttäjälähtöinen ja urbaani monitoiminnallinen urheilukeskus roller derby -pelaajille Hakaniemenrantaan osana Helsingin kaupungin alueelle tekemää täydennysrakentamishanketta. Diplomityön tarkoituksena on tutkia roller derby:n tilatarpeita kokonaisuutena ja näin parantaa lajin tilatilannetta Helsingissä. Tarkoituksena on myös suunnitella urbaani kantakaupunkimainen korttelikokonaisuus ja integroida kortteliin urheiluhallitoiminnot. Lopputulos pyrkii yhdistämään käyttäjälähtöisen urheilutoiminnan, kaupallisen toiminnan, ekologisen ja toimivan kaupunkiasumisen ja kanta-kaupunkimaisen arkkitehtonisen kokonaisuuteen.

Käytetyt menetelmät diplomityössä ovat Matias Mäenpään kandidaatintyössä "Käyttäjälähtöinen jäähalli" esille tuomien urheiluhallin suunnittelulähtökohtien kehittäminen urbaaniksi roller derby-keskukseksi sekä roller derby -pelaajien haastattelut. Yhtenä suunnittelun lähtökohdiana käytän myös Helsingin kaupungin Hakaniemenrannan täydentämissuunnitelmaa ja suunnittelun lähtökohtia varten tehtyä selvitystä.

Diplomityön tärkeimmät tulokset ovat pihakannen ja maanalaisten tilojen ympäröivään katutilaan liittäminen ja integroimisen tärkeys. Diplomityössä havaittiin myös, kuinka päällisin puolin yksinkertainen roller derby -halli vaatii kaupunkikortteliympäristössä tarkkaa suunnittelua erityisesti pukeutumistilojen, katsomoiden monikäyttöisyyden, paloturvallisuuden ja sisäpihan yleisen monikäyttöisyyden kannalta.

Päätelmä diplomityöstä on se, että perinteisesti parkkipaikaksi jätetty umpikorttelin sisäpiha voidaan ottaa jopa urheiluhallikäyttöön, jos koko kortteli suunnitellaan alusta asti urheiluhallin toiminnallisuus mielessä. Toisaalta, kun sisäpihan alla ei ole lainkaan kantavia pilareita, ei kannen päälle voi istuttaa suurempia puita, mikä heikentää sisäpihan viihtyisyyttä merkittävästi.

1 Johdanto	9	Lähteet	42
2 Suunnittelun lähtökohdat ja metodit	10	Painetut lähteet ja verkkojulkaisut	42
3 Roller derby	11	Haastattelut	42
3.1 Lajin kuvailu	11	Planssipienennökset	43
3.2 Roller derbyn tilatarpeet	13	Eini Suomen haastattelun litterointi	54
4 Roller derby -keskus	15	Kiitokset	59
4.1 Sijainti Merihaassa	15		
4.2 Hybridikortteli ja urheiluhallin mitat	16		
4.3 Tilaohjelma	16		
4.3.1 Varsinainen urheiluhalli	18		
4.3.2 Aulatilat	22		
4.3.3 Kuntosali	22		
4.3.4 Lämmittely- ja venyttelytila	23		
4.3.5 Pukuhuoneet	23		
4.3.6 Pop-up -myyäläalue	24		
4.4 Arkkitehtuuri	24		
5 Kortteli	27		
5.1 Yleisarkkitehtuuri	27		
5.2 Katutila ja kaupalliset tilat	27		
5.3 Pysäköintikansi	28		
5.4 Toimistot	30		
5.5 Asunnot ja portaat	32		
5.6 Sisäpiha	38		
6 Loppupäätelmät	40		

1 Johdanto

Aloitin roller derbyn (myöhemmin RD) harrastamisen vuonna 2015 osallistumalla Kallio Rolling Rainbow -liigan järjestämälle alkeiskurssille. Käytyäni kurssin loppuun aloitin tuomarimaan otteluita, ja olen tuomaroinut useita RD-otteluita siitä syksyyn 2016 asti.

Roller derby on pieni mutta kasvava naisvaltainen laji, joka nojaa vahvasti vapaaehtoistoimintaan. (Roller derbyn suosio jyrää mimmienergiällä, Yle, 2012 <http://yle.fi/uutiset/3-6280141>), jolla on 22 seuraa eri puolilla Suomea (Jäsenseurat, Roller Derby Finland ry, 2017, <http://www.rollerderbyfinland.com/jasenseurat/>). Kuvailen lajia tarkemmin kohdassa “Roller derby lajina”.

Suurin osa harjoituksista on järjestetty Pasilan urheiluhallilla ja Jätkäsaaren Bunkkerissa. Bunkkerin tilojen vuokrasopimus on kuitenkin kirjoitushetkellä juuri päättynyt ja uusia korvaavia tiloja etsitään. Tämä tilojen puute antoi idean diplomityölleni. En tunne yhtään roller derbyä varten rakennettua urheilukeskusta, joten sellaisen suunnittelu voisi olla mielenkiintoista.

Innoittajana diplomityölleni on ollut myös urbaanin rakentamisen uusi aalto, joka näkyy esimerkiksi Helsingin uudessa yleiskaavassa 2016. Yleiskaavassa painotetaan yleisellä tasolla Helsingin kehittämistä julkiseen liikenteeseen ja kävelyyn nojaavaksi kaupungiksi, jossa laajennetaan ja kehitetään kantakaupunkia. (Helsingin yleiskaava: Kaupunkikaava, Helsingin kaupunki, 2017, <http://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/esitteet/esite-2017-1-fi.pdf>)

Otin diplomityössäni tehtäväkseni suunnitella Helsinkiin roller derby -keskuksen osana kehittyvää kantakaupunkia. Julkiseen liikenteeseen nojaavassa kantakaupungissa voisi korvata uusien kortteleiden keskellä olevat pysäköintikannet urheiluun tarkoitettulla tilalla. Edellä mainitussa ratkaisussa voisi yhdistyä sekä tiivis kaupunkikortteli ja RD-urheilukeskus uudenaikaisena hybridikorttelina.

2 Suunnittelun lähtökohdat ja metodit

Suunnittelun lähtökohtana on yhdistää roller derby -urheilukeskus (jäljempänä RD-keskus tai urheilukeskus) ja urbaani umpikortteli.

Suunnittelutyön tarkoituksena on jäsenellä umpikorttelista toimiva, viihtyisä, ekologinen ja turvallinen urheilukeskus sekä hyvä paikka työskennellä ja asua.

Jotta alueesta tulisi osa arkkitehtonisesti vaihtelevaa kantakaupunkia, kortteli suunniteltaisiin yhteistyössä usean eri arkkitehtitoimiston kanssa. Kortteli on jaettu pienempiin 20-30 m leveisiin taloihin, kuten myös useat ympäröivät kantakaupungin korttelit. Tarkoituksena on luoda vaihteleva kokonaisuus, josta ei heti huomaa kyseessä olevan urheilukeskus. Tämän takia suunnittelutyössä korttelin ylemmät kerrokset on suunniteltu vain viitteellisesti, paitsi urheiluhallin sisäänkäynnin kohdalta, jossa olen suunnitellut ylemmät kerrokset tarkemmin.

Tutkimusmetodinä käytän arkkitehtuurisuunnitelmaa, kirjallisuuslähteitä ja haastattelua.

Kandidaatintyötä tehdessäni opponoin Matias Mäenpäättä, jonka kandidaatintutkinto käsitteli käyttäjälähtöistä jäähallisuunnitelmaa. Huomasin, että roller derbyssä on paljon yhteistä, mitä tulee tilalle asetettuihin vaatimuksiin ja toiveisiin, joten päätin käyttää opponoimaani kandidaatintyötä yhtenä lähtökohdista RD-keskuksen suunnittelussa. Roller derby -kentässä ei ole monia teknisiä haasteita, mitä jäähallin suunnittelussa tulee vastaan, mikä helpotti suunnitelman laatimista.

Haastattelin diplomityötäni varten myös Eini Suomista. Suominen on pelannut roller derbyn suomenmestarijoukkueessa vuosina 2015 ja 2016. Hänellä on viisi ja puoli vuotta kokemusta lajista. Suominen on pelannut monilla erilaisilla roller derby-kentillä eri puolilla eurooppaa.

Tavoitteenani on etsiä haasteita ja mahdollisuuksia jotka tulevat esiin urheiluhallin ja hybridikorttelin yhdistämisessä ja löytää mahdollisesti jatkokehityksen kohteita.

3 Roller derby

3.1 Lajin kuvailu

Roller derby on quad-tyylisillä rullaluistimilla pelattava joukkuelaji. Laji on alunperin lähtöisin Yhdysvalloista 1920-luvulta, jolloin pelaaminen oli näytösluonteista, lähinnä showpainia muistuttavaa viihdettä. Vuosikymmenten saatossa laji suosio kiihtyi, mutta se heräsi henkiin jälleen 2000-luvulla Austinissa, Texasissa ja saavutti hiljalleen nykymuotonsa. Pelaaminen perustuu vahvaan urheilullisuuteen, eikä peleissä enää näytellä. Laji on siirtynyt kaltevilta radoilta tasaiselle alustalle, ja nykyään suurin osa joukkueista pelaa yhteisen kattojärjestö Women's Flat Track Derby Associationin eli WFTDA:n sääntöjen mukaisesti.

Roller derbyssä radalla on molemmista joukkueista viisi pelaajaa, joista yksi on pisteidentekijä eli "jammeri" ja muut "blokkereita". Pelin kesto on kaksi 30 minuutin puoliaikaa, jotka pelataan pienissä, maksimissaan kahden minuutin erissä eli "jameissa". Pisteidentekijä yrittää ohittaa vastapuolen blokkereita ja kerätä siten pisteitä. Blokkerit estävät jammerin etenemistä omalla kehollaan ja muodostavat puolustusmuodostelmia. Blokkerit myös auttavat omaa pisteidentekijäänsä murtamalla ja sekoittamalla vastustajan puolustusta, ja roller derby onkin yksi harvoja lajeja, joissa hyökätään ja puolustetaan yhtä aikaa.

Jammeri. Kuva: Star Pass Fotos / Ville Päivätie

Roller derby -pelissä on seitsemän tuomaria.
Kuva: Star Pass Fotos / Ville Päivätie

Radalla pelisuunta on vastapäivään, ja blokkereiden täytyy pitää tietty etäisyys toisiinsa, jolloin niin sanottu “pakka” eli pelaajien rykelmä pysyy kasassa. Vain tällöin on laillista ottaa kontaktia. Ensimmäisenä “pakasta” päässyt pisteidentekijä saa “lead jammer” -statuksen ja hän voi lopettaa “jamin” koska tahansa; usein silloin, kun on itse saanut enemmän pisteitä kuin vastapuolen pisteidentekijä. Pisteitä saa vasta toisella ohituskierröksellä. Roller derby on täyskontaktilaji, jossa tuomarit valvovat kontaktin laillisuutta ja muiden sääntöjen noudattamista, ja lähettävät rikkeen tehneen pelaajan rangaistusaitioon 30 sekunniksi.

Rikkeitä tehnyt pelaaja lähetetään rangaistusaitioon 30 sekunniksi. Peliin kuuluu tuomareiden lisäksi myös liuta muita toimitsijoita, kuten kuvassa olevat rangaistusten valvojat.

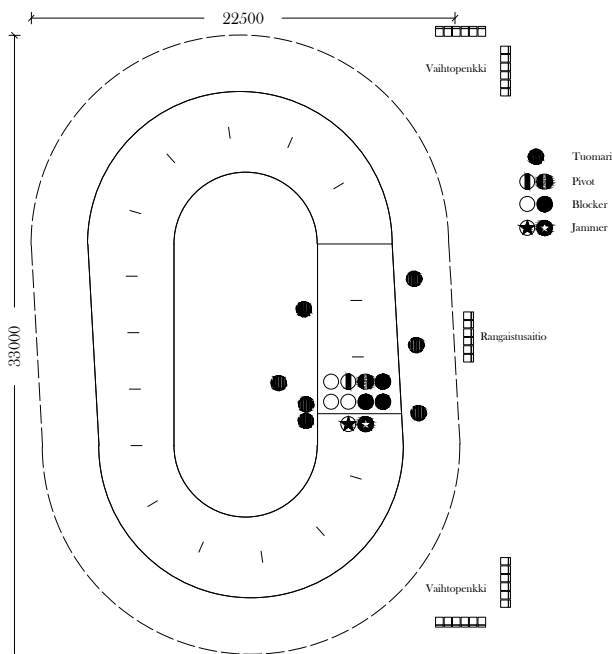
Kuva: Star Pass Fotos / Ville Päivätie

3.2 Roller derbyn tilatarpeet

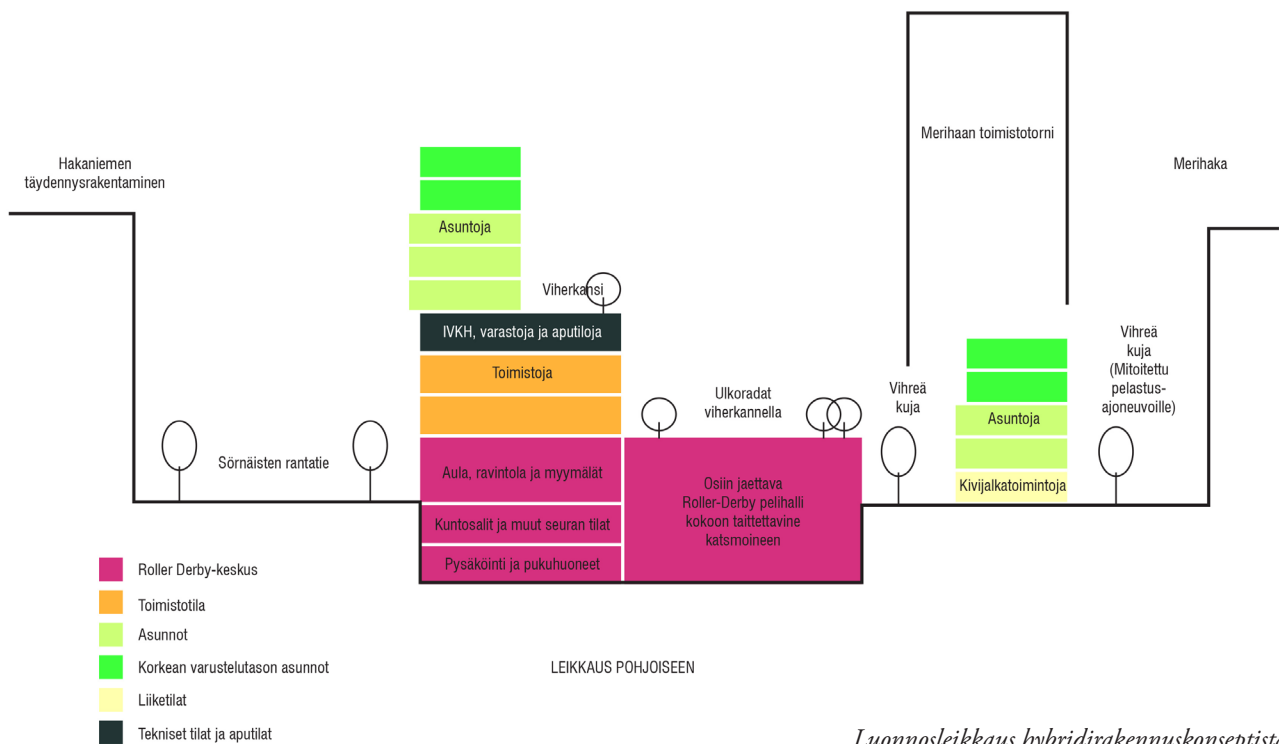
Roller derby -rata on ovaalin muotoinen ja tasainen. Rata on kaarteiden alussa 13 jalkaa leveä ja kaarteiden lopussa 15 jalkaa leveä. Sisäkaarteiden säde on 12 jalkaa ja 6 tuumaa. Ulkokaarteiden säde on 26 jalkaa ja 6 tuumaa. Sisä- ja ulkokaarteiden keskipisteet ovat yhden jalan päässä toisistaan ja eri päätyjen sisäkaarteiden keskipisteet ovat 35 jalan päässä toisistaan. (The Rules of Flat Track Roller Derby, 2017)

Radan ulkopuolella on kymmenen jalan levyinen turva-alue joka ei kuulu pelialueeseen. Tuomarit luistelevat tällä turva-alueella ja radan sisällä. Radan lisäksi peliä varten tarvitaan 6 istuinta leveä rangaistuspenkki ja vaihtopenkit, jotka ovat siirrettäviä kalusteita. Kentällä on myös hyvä olla tilaa pisteenlaskijoiden pöydälle ja selostajille. (The Rules of Flat Track Roller Derby, 2017.)

Roller derbyä pelataan lähinnä tavallisissa sisäurheiluhuoneissa. Salin arkkitehtuurin kannalta roller derby ei tuo juurikaan erityisvaatimuksia, sillä laji sopeutuu oikeastaan mille tahansa tasaiselle ja kovalle pinnalle, myös ulos asfaltille tai betonipinnalle. Koska roller derbyllä ei ole virallista lattiamateriaalia, pelaajilla on monia erilaisia renkaita erilaisille luistelupinnoille.

Roller derby -radan vaatima tila

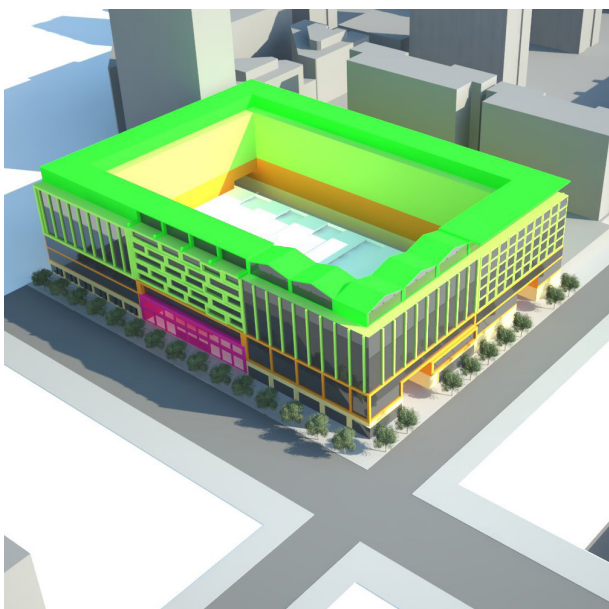

Luonnosleikkaus hybridirakennuskonseptista

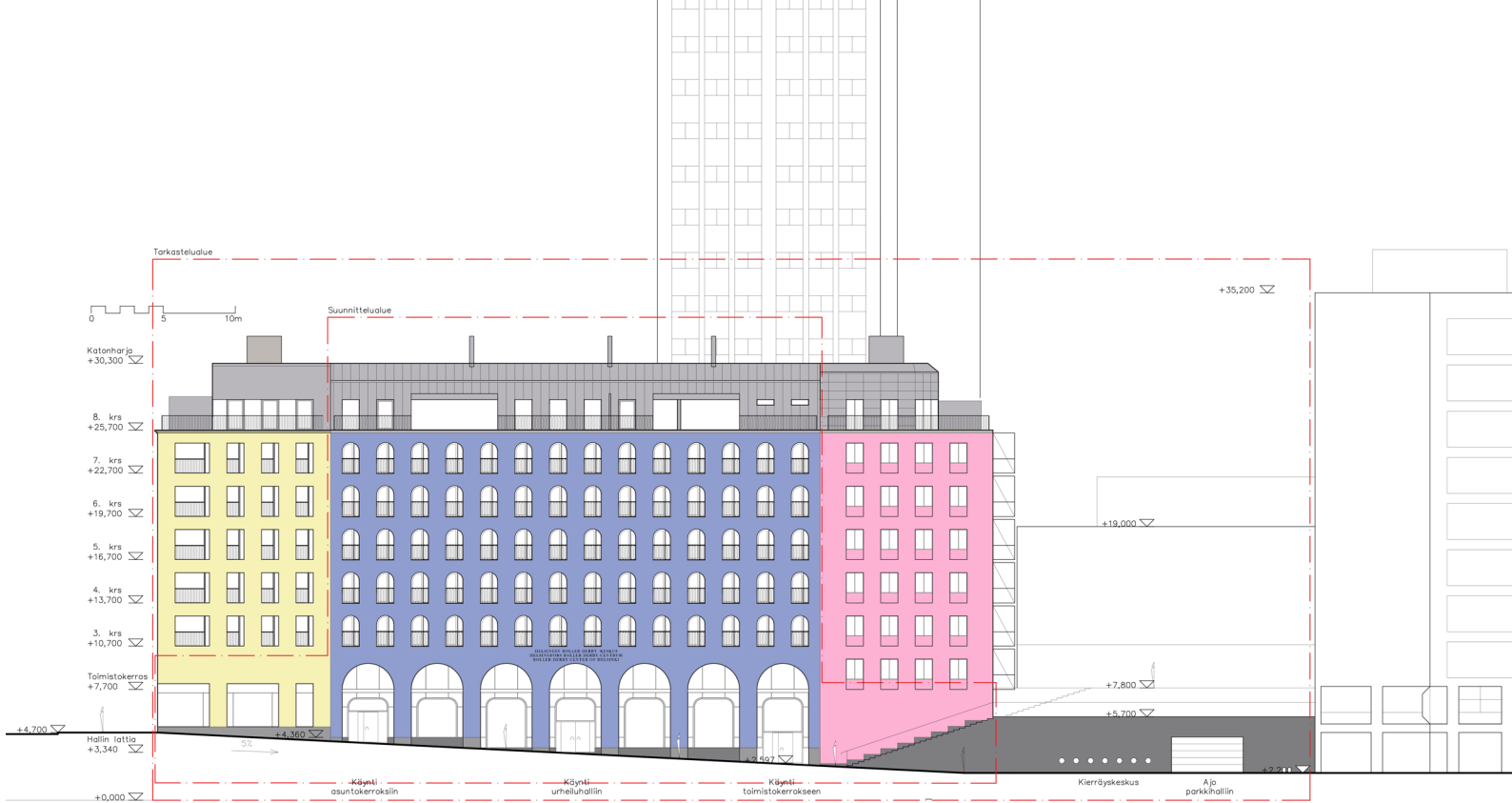
Helsingin kaupungin alkuperäinen luonnos korttelirakenteesta 2016. Kuva: Arkkitehdit B&M

Luonnos hybridirakennuskonseptista

Luonnos umpikorttelikonseptista

Luonnospiirustus umpikorttelikonseptin eteläjulkisivusta, jossa sisäänkäynti on siirretty lopulliselle sijainnilleen.

4 Roller derby -keskus

4.1 Sijainti Merihaassa

Roller derby -keskus sijaitsee Merihaassa Hakaniemenranta 10:n ja Hakaniemenranta 12:n paikalla. Hakaniemenranta 10 on 1980 valmistunut paikoitustalo ja Hakaniemenranta 12 on HOAS:in omistama asuinrakennus, joka on valmistunut 1983. Molemmat rakennukset on asemakaavaluonnoksessa esitetty purettaviksi uuden kaupunkikorttelin tieltä.

Valitsin suunnitelmalleni sijainnin Merihaassa useasta syystä, joista tärkein on hyvä saavutettavuus. Hakaniemen metroasema on noin 400 metrin päässä sijainnista, ja aivan tontin tuntumaan on suunniteltu raitiovaunupysäkkiä. Suurin osa roller derby:n harrastajista matkustaa harjoitukseen julkisilla kulkuvälineillä, polkupyörällä tai kävellen (Eini Suomen haastattelu 2017), joten saavutettavuus edellä mainituilla välineillä on ensiarvoisen tärkeää.

Sijainti on Helsingin ydinkeskustan korttelikaupungin laidalla. Suunnittelun lähtökohtiin kuuluu urbaanin umpikorttelin yhdistäminen urheilukeskukseen, joten sijainti ydinkeskustan välittömässä läheisyydessä on keskeistä tiiviin ja viihtyisän kaupunkikuvallisen kokonaisuuden kannalta.

Valitsemani paikka on myös hyvä paikka umpikorttelille. Arkkitehtitoimisto B&M:n tekemässä korttelitutkielmassa

sijainnilla oli useammasta pistetalosta muodostuva kortteli (Hakaniemenrannan ja Sörnäisten rantatien täydennysrakentaminen 2016, 20) . Aloitin suunnittelutyöni kesällä 2016, jolloin kävin läpi useita erilaisia kortteliratkaisuja. Loppuvuodesta 2016 päädyin suunnittelutyössäni umpikortteliin, jonka sisäpiha on kauttaaltaan urheiluhallin kattoa.

Helsingin kaupunki on huomannut että sijainnille sopii umpikortteli, sillä diplomityön tekemisen aikana alkuvuodesta 2017 julkaistiin kaavaluonnos, jossa suunnitelmani kohdalla on umpikortteli, joka on mitoiltaan lähes saman kokoinen kun suunnittelutyöni umpikortteli. Myös muut suunnittelualueen korttelit oli muutettu yhtenäisemmiksi kerrosluvuiltaan vaihtelevaksi umpikortteleiksi. (Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavaluonnos 14.2.2017.)

Sijainti on myös hyvä sen vuoksi, että se antaa mahdollisuuden liittää Merihakaa enemmän osaksi kantakaupunkia jo lähes nykytilanteessa. Ainoastaan Hakaniemensillan tulisi olla rakennettu uudestaan Helsingin kaupungin parhaillaan käynnissä olevien suunnitelmien mukaan, eikä Siltavuorensalmeen tarvitsisi tehdä täyttömaata rakentamisen aloittamiseksi. (Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavaluonnos 14.2.2017).

4.2 Hybridikortteli ja urheiluhallin mitat

Helsingin kaupungin keväällä 2016 julkaiseman luonnoksen mukaan suunniteltu alueeni korttelin mitat ovat 58x86m (Hakanie-menrannan ja Sörnäisten rantatien täydennysrakentaminen 2016, 20).

Urheiluhalliin on hyvin tärkeää saada kaksi rataa turva-alueineen. Kaksi rataa mahdollistaa keskuksen joustavan käytön sekä harjoitus- että turnausilanteessa. (Mäenpää 2015, 8.)

Olen sijoittanut nämä kaksi roller derby -rataa pitkästi, jotta ne voisivat jakaa keskenään saman katsomorivin. Roller derby -pelit kuvataan omasta kokemuksestani lähes aina aloitusviivojen puoleiselta pitkältä sivulta, joten olen sijoittanut katsomon tälle puolelle.

Jotta kahden pitkittäisen roller derby -kentän kokoinen urheilukeskus mahtuisi tontin keskelle, korttelin lyhyiden sivujen asuinrakennusten runkosyvyudeksi jää vain 10m. Vaikka tämä on varsin lyhyt runkosyvyys, tulee ottaa huomioon, että hallin päälle ei voi pilareiden puutteen vuoksi ajaa pelastusajoneuvolla. Korttelin asuinrakennuksissa ei tämän takia voi olla asuntoja jotka avautuisivat vain sisäpihan puolelle. Valitsin pitkien sivujen rakennusten runkosyvyudeksi 12m, mikä mahdollistaa läpitalonasunnot, kunhan asuinhuoneita ei ole suunnattu vain sisäpihaa kohti.

Edellämämainituilla mitoilla hallin mitoiksi tulee 34x66m. Tämän kokoinen kortteli mahdollistaa tontin sisäpihan kannen alle kaksi roller derby -rataa pitkästisuunnassa turvaetäisyyksineen, mutta kun taitettavat katsomot on taitettu kasaan, halliin voi myös sijoittaa kolme roller derby -rataa poikittain ilman minimiturvaetäisyyksiä. Tämä monipuolistaa hallin käyttöä harjoituksissa, sillä tilassa voi harjoitella kolmella radalla samaan aikaan.

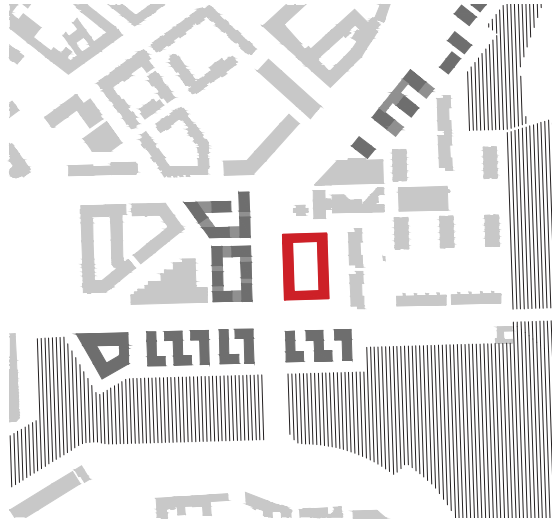
4.3 Tilaohjelma

RD-keskuksen tulee täyttää useita tehtäviä varsinaisen urheilutilan lisäksi. Keskuksessa on seuraavat tilat:

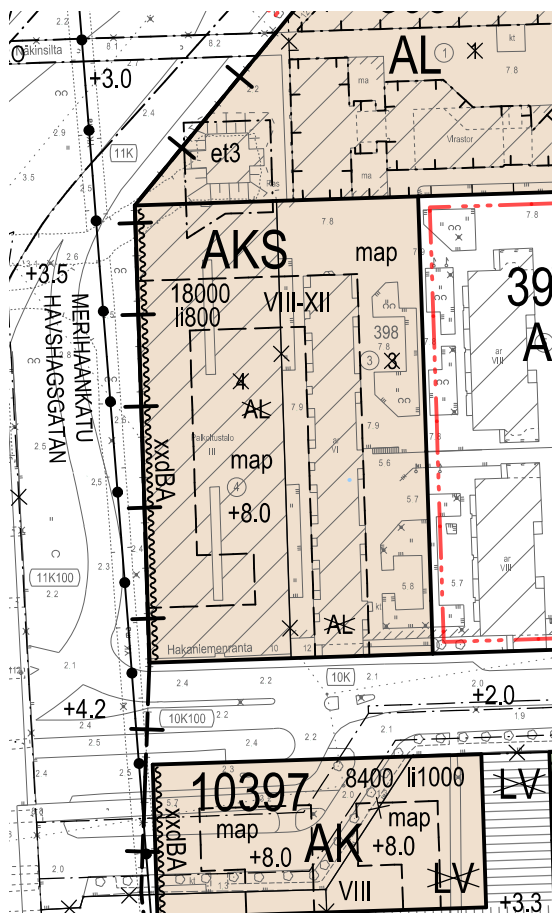
Varsinainen urheiluhalli	2200	m ²
Aulatilat oheistiloineen	230	m ²
Myymäla	70	m ²
Kuntosali	120	m ²
Lämmittely- ja venyttelytila	100	m ²
Pukuhuoneet oheistiloineen	620	m ²
Varastotilaa	40	m ²
Yhteensä	4000	m ²

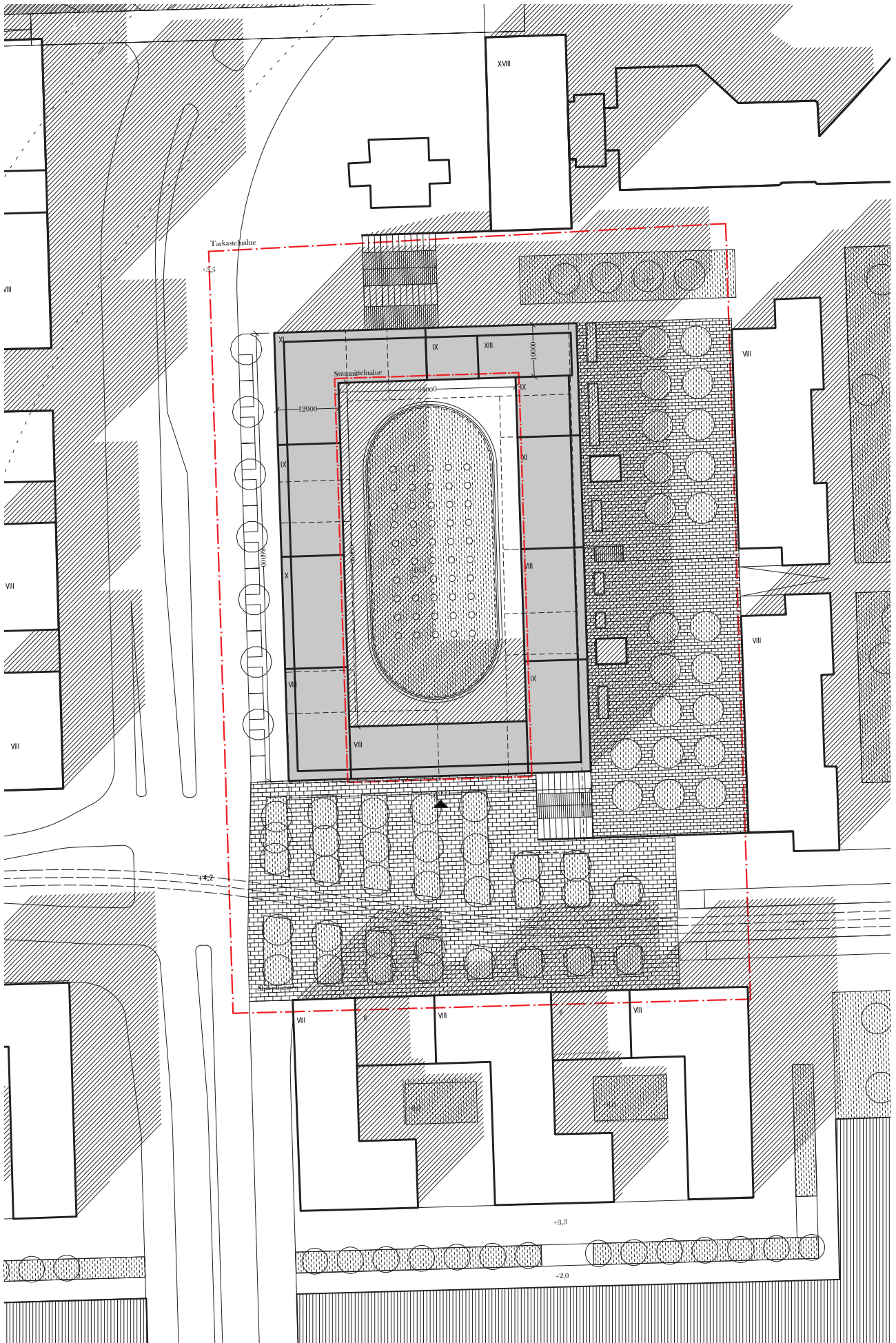
Korttelin sijainti nykymuodossaan

Korttelin sijainti Merihaassa 1:5000

Ote asemakaavaluonnoksesta. Kuva: Helsingin Kaupunki

4.3.1 Varsinainen urheiluhalli

Varsinaisen urheiluhallin mitoituksi tulee 34x66m. Tämän kokoiseen tilaan 2 kpl RD-ratoja pitkittäin turva-alueineen ja katsomoineen. Halliin mahtuu myös 3 kpl RD-ratoja poikittain, mutta ilman minimiturvaetäisyyksiä. Tämä mahdollistaa joustavat mahdollisuudet järjestää kolmet eri harjoitukset yhdellä varausvuorolla. Hallin mitat sallivat kaksi ottelua tai vaikkapa yhden ottelun ja harjoitukset samanaikaisesti.

Urheiluhalliin on sijoitettu kokoontaitettavia katsomoita yhdelle pitkälle sivulle. Suunnitelmassani aulasta pääsee portaita ja hissiä pitkin toiseen kerrokseen, jossa on sivukäytävä. Tätä käytävää pitkin voi asioida kahvilassa ja wc-tiloissa astumatta lainkaan varsinaiseen urheiluhalliin.

Urheiluhallin katto on liimapuukaarirakenteinen. Kaaret nousevat hallin keskivaiheilla korkeammalle kun hallin alakatto, mikä muodostaa alakattoon ovaalimaisen ja pyöreän painauman, joka muistuttaa muodoillaan roller derby -radan kaaria. Liimapuupalkkien väleissä on valoaukkoja, jotta pelitilaa saadaan luonnonvaloa. Roller derby -tuomarina toimiessani olen todennut, että hallin sivussa olevat ikkunat saattavat tuoda lattiaan heijastuksia, jotka vaikeuttavat lattiamerkintöjen näkemistä merkittävästi. Suoraan ylhäältä tuleva ja suurimman osan vuodesta epä-

suora luonnonvalo onkin paljon parempi valaistusolosuhte roller derbyä varten. Keinovalaistus on toteutettu hallin alakattoon upotetuilla led-valaisimilla.

Urheiluhallin lattian tulee olla kovaa materiaalia, joka soveltuu hyvin luisteluun. Lattia ei saisi olla joustava, kuten urheilumatto, eikä myöskään liukas, kuten SportsCourt-pinnoite (Eini Suomisen haastattelu 2017). Valitsin lattian materiaaliksi tumman urheiluparketin, sillä kirkkaan väriset ratamerkinimet on todennäköisesti helpompi erottaa tummaa taustaväriä vasten. Merkinimet saavat olla minkä värisiä vain, kunhan ne erottuvat selkeästi (The Rules of Flat Track Roller Derby, 2017).

Olen huomannut roller derbyä aiheuttavan paljon ääntä, sillä rullaluistimet narskuvat koväänisesti jarrutettaessa ja tuomarit viheltävät pilliin jatkuvasti pelin aikana, joten harrastustilan akustiikan tulee olla huomioitu riittävällä tasolla. Omasta kokemuksestani kovin ääni jarrutuksesta tulee urheiluparketilla. Lisäksi RD-keskuksessa on mahdollisuus järjestää kolmet harjoitukset samaan aikaan, joten ääni tulee olemaan merkittävä. Urheiluhallin alakatto on tästä syystä akustoivaa materiaalia.

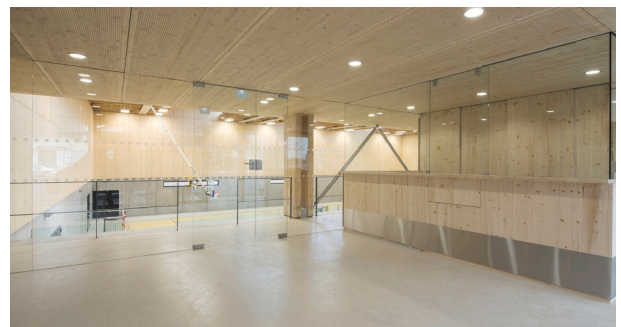
Hallin ilmanvaihto on koneellinen, ja ympäröivän korttelin toimisto- ja liiketilat jakavat ilmanvaihtokonehuoneen urheiluhallin kanssa. Ilmanvaihtokonehuone on sijoitettu korttelin koillisnurkkaan ja ilmanvaihto tapahtuu koillisnurkassa olevan korkean rakennuksen katon kautta.

Alla: Inspiraatiokuvia liikuntasalin arkkitehtuuriin.

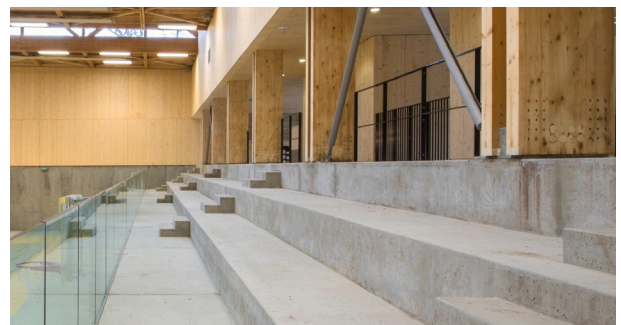
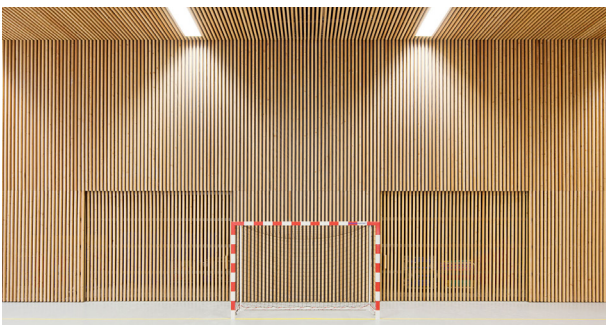
Kuvat: archddaily.com

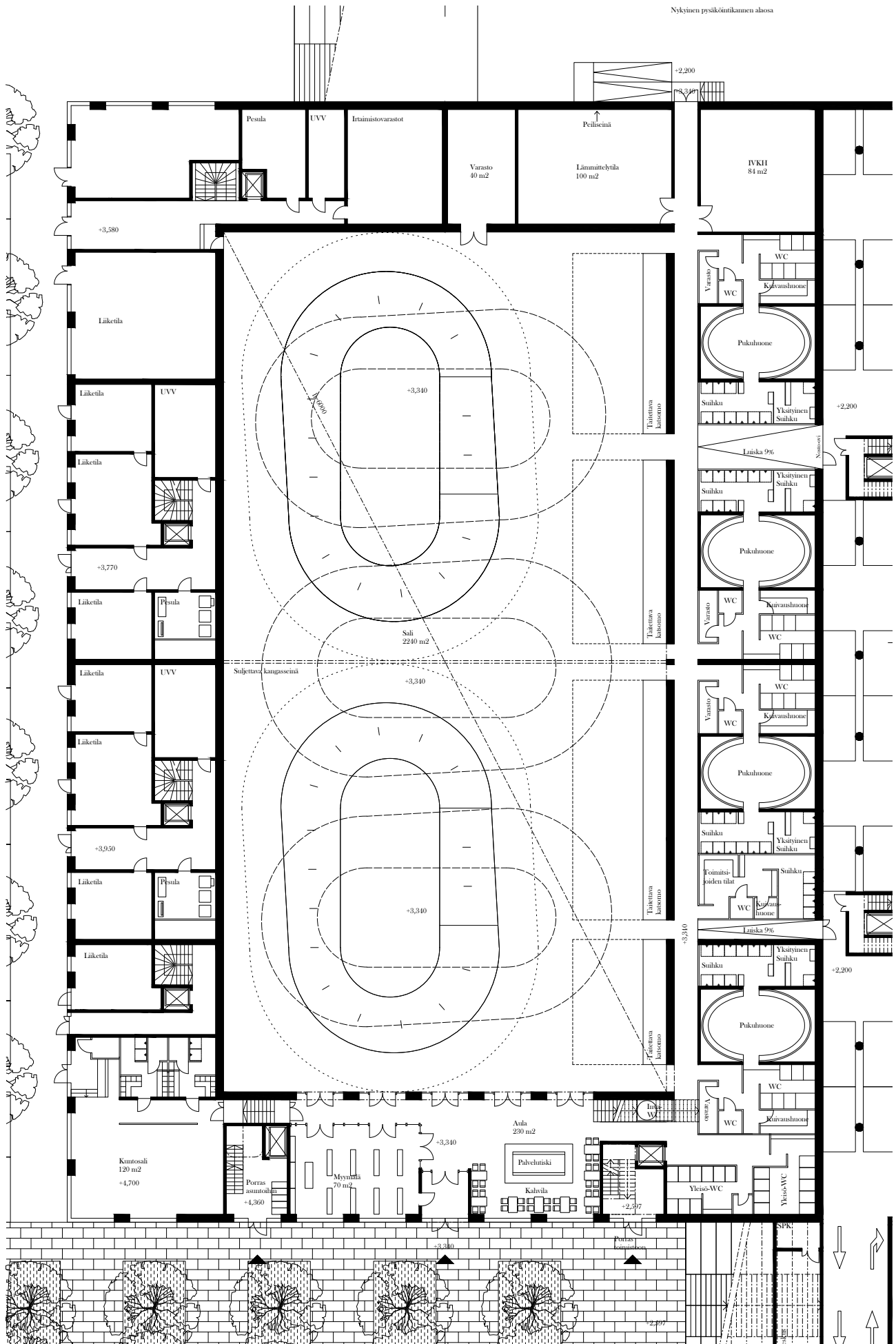

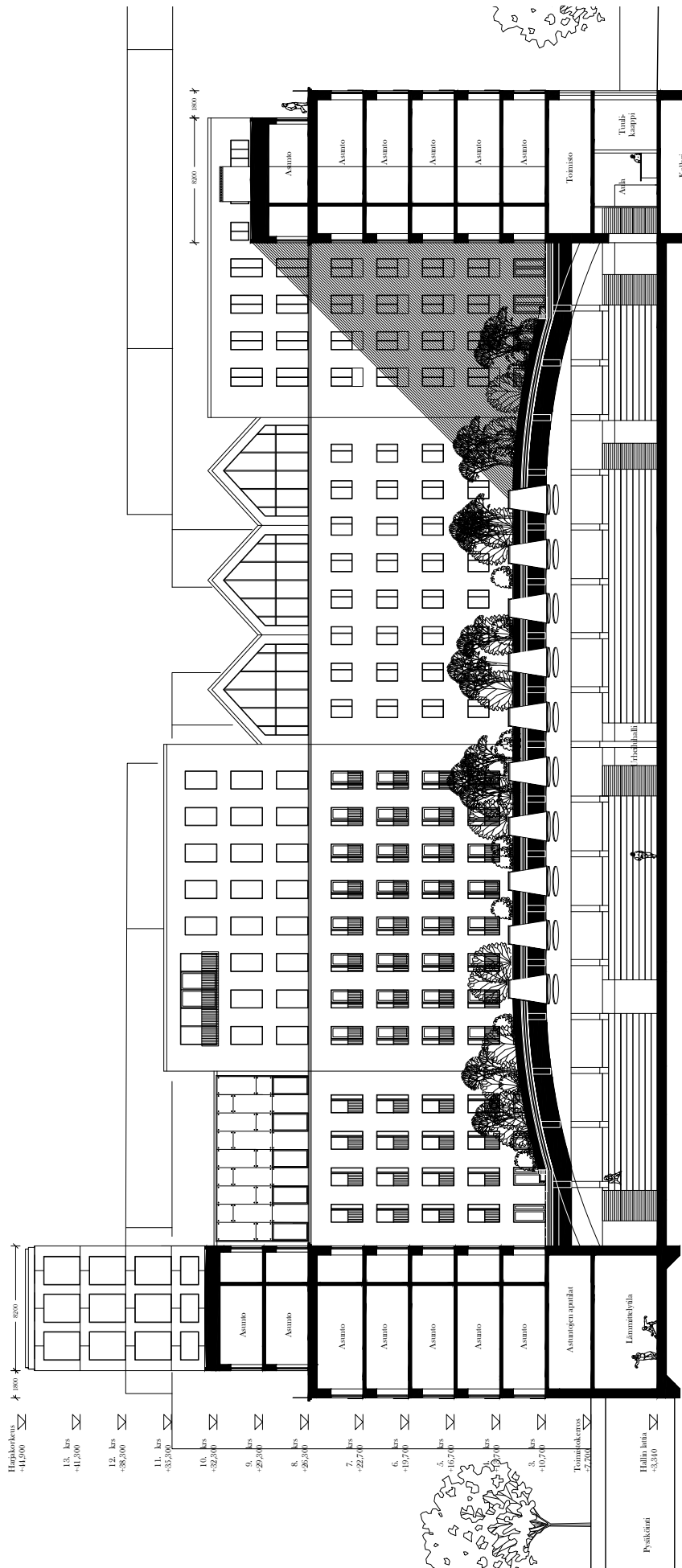
Centre Sportif GEMS World Academy / CCHE - 2

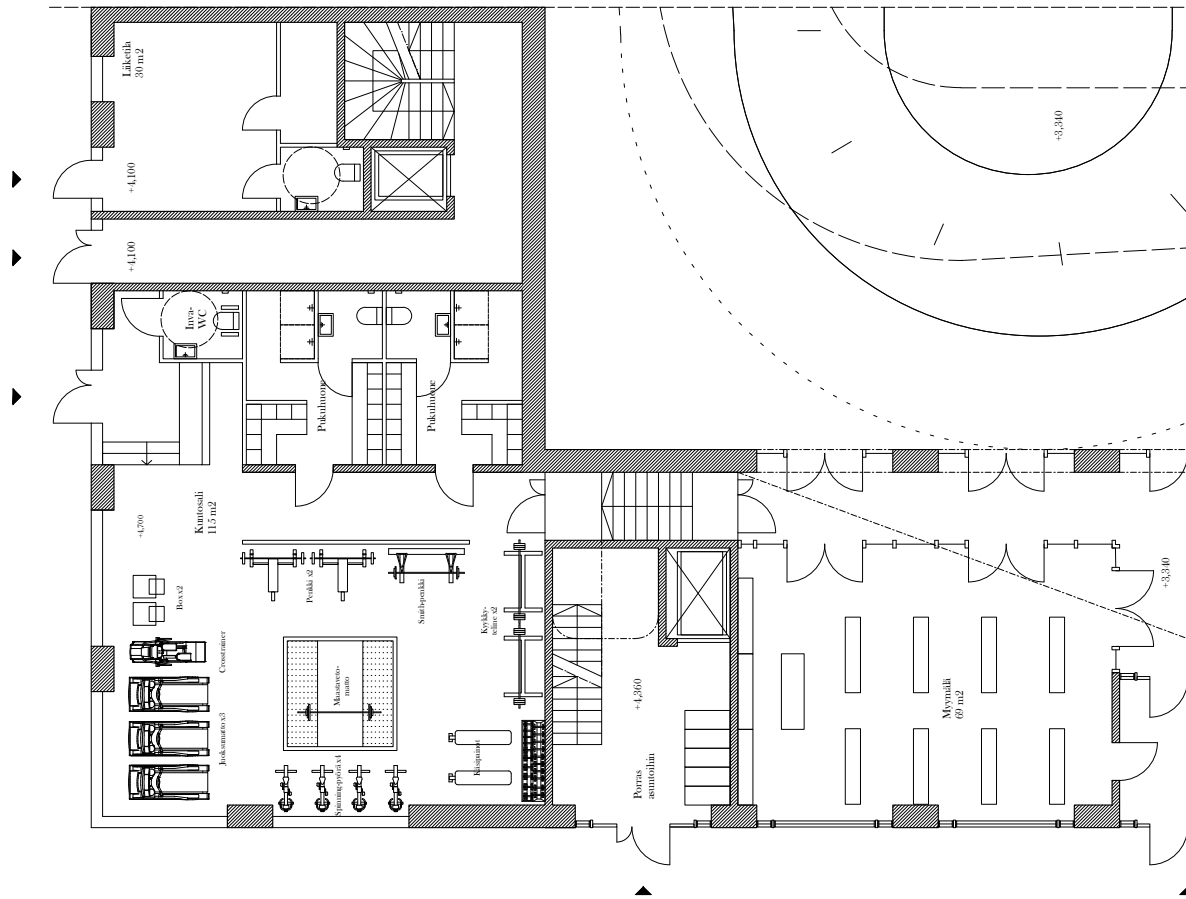
Hacine Cherifi Gymnasium / Tectoniques Architects

Leikkaus B 1:400

Urheiluhallia voi käyttää muuhunkin toimintaan kun ainoastaan roller derbyyn tai sisäurheiluun. Tila soveltuu varsin hyvin myös konserttisaliksi tai messuhalliksi.

4.3.2 Aulatilat

Aulatilojen ja sisäänkäynnit ovat samassa tasossa pelitilan ja pukuhuoneiden kanssa. Rullaluistimilla on vaikeaa ja vaarallista kiivetä portaita pitkin (Eini Suomisen haastattelu 2017), joten urheilukeskuksessa koko alue, jossa luistimilla liikutaan, on yhdessä tasossa.

Aulatilassa oleva palvelupiste on yhdistetty vahtimestari, lipunmyynti, kahvila, baari ja ravintola. Suuremmissa tapahtumissa voi olla hyvä järjestää ruokailu pelaajille ja yleisölle, joten palvelupisteessä tulee olla mahdollisuus valmistaa ruokaa tai lämmitellä catering-palvelusta tuotua ruokaa. Kahvila ja baari voi myös olla auki riippumatta muun keskuksen aukioloajoista.

Aulatilan yhteydessä on tilavat wc-tilat. Pelitauoilla on todennäköistä, että wc-tiloja haluaa käyttää hyvin moni asiakas, minkä vuoksi olen mitoitannut niitä riittävästi aulan tuntumaan.

Aulatiloissa ei ole kiinteää vartioitua naulakkoaluetta, mutta väliaikainen naulakko voidaan järjestää aulaan tai pop-up -tilaan, mikäli sellaiselle tulee tarvetta.

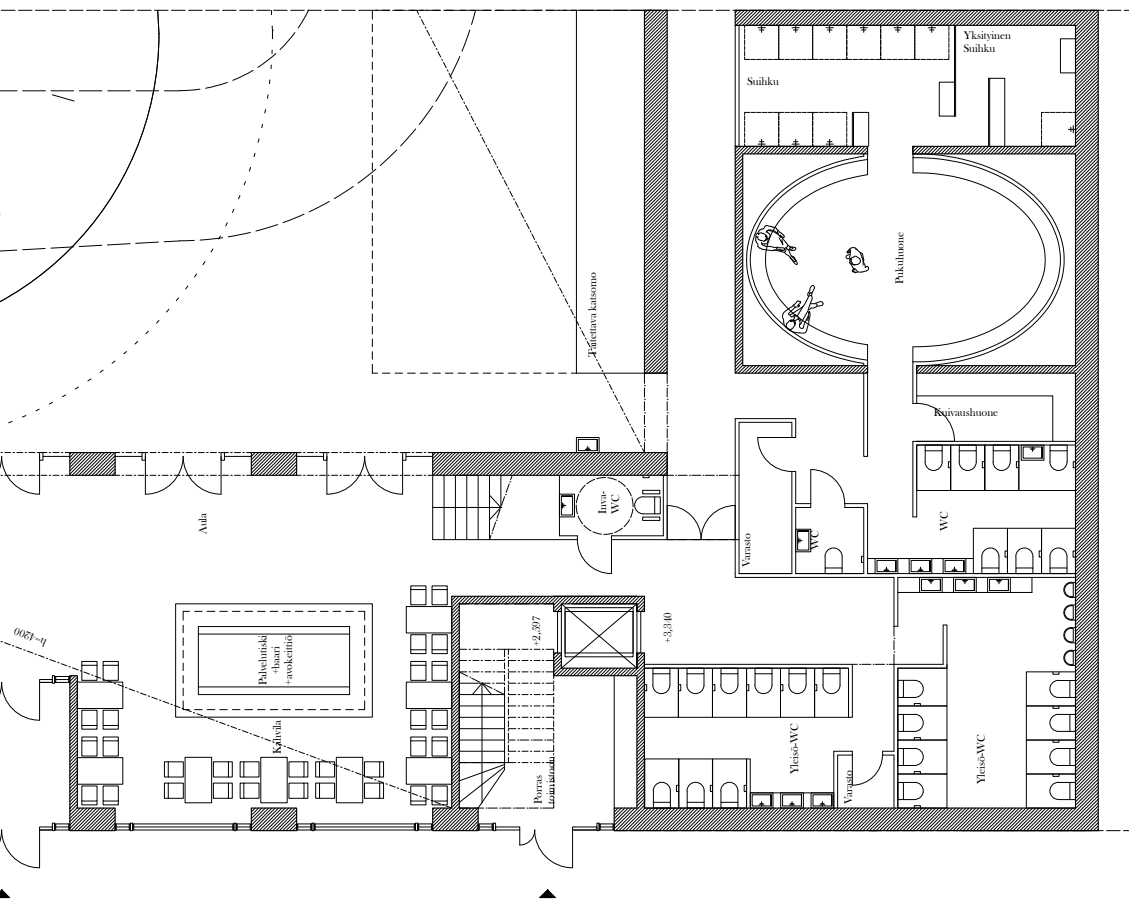
Aulan tuntumassa on myös myymälä jossa myydään roller derbyyn tarvittavia varusteita ja tarvikkeita.

Myymälään on oma sisäänkäyntinsä pääsisäänkäynnin tuulikaapista, jotta myymälä voisi olla auki tai suljettu riippumatta muusta urheilukeskuksesta.

4.3.3 Kuntosali

Roller derbyn oheisharjoitteluun kuuluu tiiviisti kuntosali. Kuntosalin suunnittelussa on kuunneltu pelaajien toiveita ja pyritty yhdistämään ne Matias Mäenpään kandidaatin työssä (2015, 12-14) esittelemään kuntosalin.

Kuten myymälä, myös kuntosali on sijoitettu siten, että se pystyy toimimaan täysin itsenäisesti. Kuntosalilla on oma pieni aulatilansa sekä omat pukuhuoneet ja suihkut. Kuntosali voi olla toiminnassa riippumatta roller derby-keskuksesta, joten kuntosalia voisi tarvittaessa operoida erillinen toimija. Kuntosali on myös hyvässä liikenteen solmukohdassa korttelin lounaisnurkassa olevan risteyksen tuntumassa.

Kuntosali on pienehkö, mutta tilaa riittää vapaapaino- ja cardioharjoittelun kuntosalitarvikkeille, sillä ne ovat tärkeimpiä välineitä RD:n oheisharjoittelussa. Erityisesti kuntosalille toivottiin korokelaatikkoja. (Eini Suomen haastattelu 2017).

Kuntosalilla on tilaa seuraaville varusteille:

Kyykkyteline	x 2
Painonnostolava	x 1
Punnerruspenkki	x 2
Smith-penkki	x 1
Vinopenkki siirtopyörillä	x 2
Säilytysteline käsipainoille	x 1
Spinning-pyörä	x 4
Juoksumatto	x 3
Crosstrainer	x 1
Korokelaatikko	x 2

4.3.4 Lämmittely- ja venyttelytila

Ennen ottelua ja usein myös osana oheisharjoittelua RD-joukkueet lämmittelevät ja venyttelevät ohjatusti (Eini Suomen haastattelu 2017). Tähän toimintaan sopii mainiosti pieni liikuntasali, jossa yhdellä seinällä on koko seinän kokoinen peili. Tähän tilaan on pääsy pukuhuoneista häiritsemättä pääsalissa mahdollisesti käymissä olevaa peliä

4.3.5 Pukuhuoneet

Koska olen saanut varsinaisesta urheiluhallista tarpeeksi suuren kahta samanaikaista ottelua varten, tulee keskuksessa olla pukuhuone neljää joukkuetta varten. Kaksi näistä pukuhuoneista voi olla pysyvästi helsinkiläisten RD-seurojen käytössä. Kaksi jäljelle jäävää pukuhuonetta voisi olla vierasjoukkueiden tai muiden hallia vuokraavien joukkueiden käytössä. Tämän lisäksi keskuksessa tulee olla pukuhuone tuomareita ja muita toimitsijoita varten.

Joukkueiden pukuhuoneet ovat muodoltaan ovaaleja. Muoto tulee M. Mäenpään kandidaatintyöstä (2015, 10), jossa kirjoittajan mukaan jääkiekossa pukuhuoneiden nykyinen kehityssuunta on ovaali muoto. Ovaalissa pukuhuoneessa kukaan pelaajista ei joudu nurkkaan ja kaikilla on näköyhteys toisiinsa. (M.Mäenpää 2015, 10.) Edelläänimainittu pukuhuoneiden muoto sopii hyvin myös roller derbyyn (Eini Suomen haastattelu 2017).

Varsinaisen pukuhuoneen yhteydessä sijaitsevat joukkuekohtaiset varastotilat, wc:t ja suihkut. Jokaisen joukkueen käytössä on varusteiden kuivaushuone, johon voi jättää varusteita lukittavaan häkkiin. Omasta kokemuksesta varusteiden kanssa olen huomannut, että kuivatut varusteet pysyvät hajuttomina pitkään, kun taas laukussa varusteet

Buffalo Sabers -jääkiekkjoukkueen ovaali pukuhuone.

Kuva: gypsumsys.com

alkavat haista hyvinkin nopeasti. Roller derby -pelaajien kannalta olisi myös miellyttävää, jos varusteita voisi muutenkin säilyttää harjoituspaikalla turvallisesti (Eini Suomen haastattelu, 2017).

Olen myös rajannut wc-tiloissa ja suihkuissa tilan yksityiseen suihkussa käymiseen ja vaatteiden vaihtamiseen, mikäli sille on tarvetta.

Pukuhuoneisiin on mahdollista kulkea pysäköintihallin kautta. Jos joukkue on saapumassa urheilukeskukseen linja-autokuljetuksella, voi välttää yleisötilojen läpi kulkeamisen kokonaan käyttämällä pysäköintihallin puoleisia sisäänkäyntejä. Tämä voi olla hyödyllistä suuremmissa turnauksissa, joissa on paljon yleisöä. (M.Mäenpää 2015, 10.)

Koska roller derbyä pelataan luistimilla, on hyvin tärkeää, ettei pelin tai harjoittelun aikana wc-tiloissa käydessä tarvitse mennä suihkutilojen läpi, kuten esimerkiksi Pasilan Urheiluhallissa. Radan on pysyttävä ehdottoman kuivana ja puhtaana, sillä pienikin määrä vettä radalla voi aiheuttaa yllättäviä kaatumisia tai muita vaaratilanteita. (Eini Suomen haastattelu 2017.)

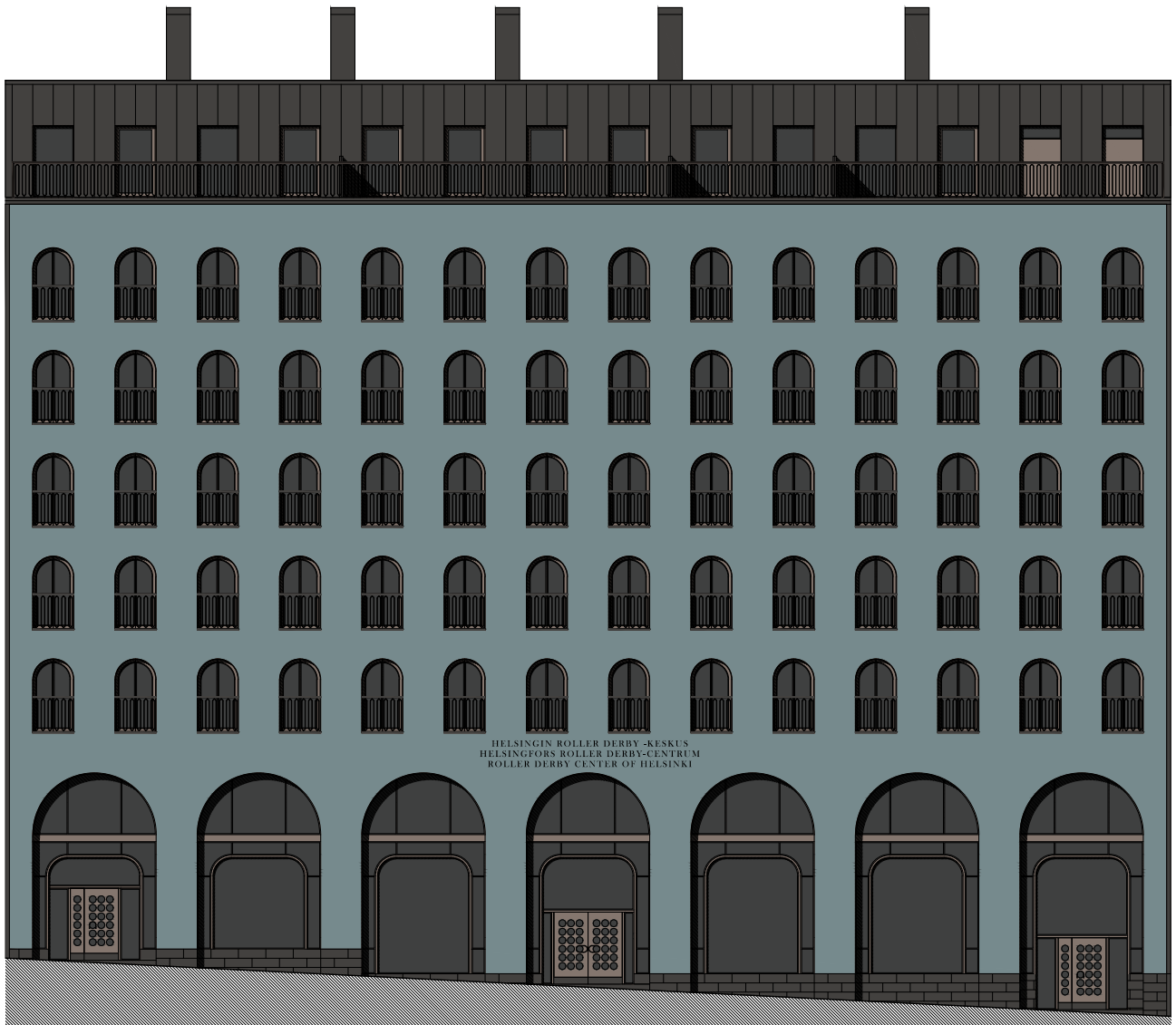
4.3.6 Pop-up -myymäläalue

Roller derbyyn kuuluu oman kokemukseni perusteella olennaisesti “do it yourself” -henki ja seurojen toimintaa rahoitetaan myymällä fanituotteita ja järjestämällä tarjoilu- ja turnauksissa. Tätä varten olen varannut oman alueen toiseen kerrokseen katsomoiden tuntumaan. Katsomoista pääsee siis suoraan nauttimaan tarjoiluista ja ostamaan joukkueiden nimikkotuotteita taukojen aikana.

4.4 Arkkitehtuuri

RD-keskuksen arkkitehtuurisessa ilmeessä yhtenä lähtökohtana on yhdistää kohteen länsipuolella olevat 40-luvun kaupunkikorttelit ja merihaan 70-luvun tornirakentaminen. 7. Kerrokseen asti korttelin rakennukset noudattavat helsinkiläisen kaupunkikerrostalon mittakaavaa, mutta ylemmissä kerroksissa on vapaampaa sommittelua.

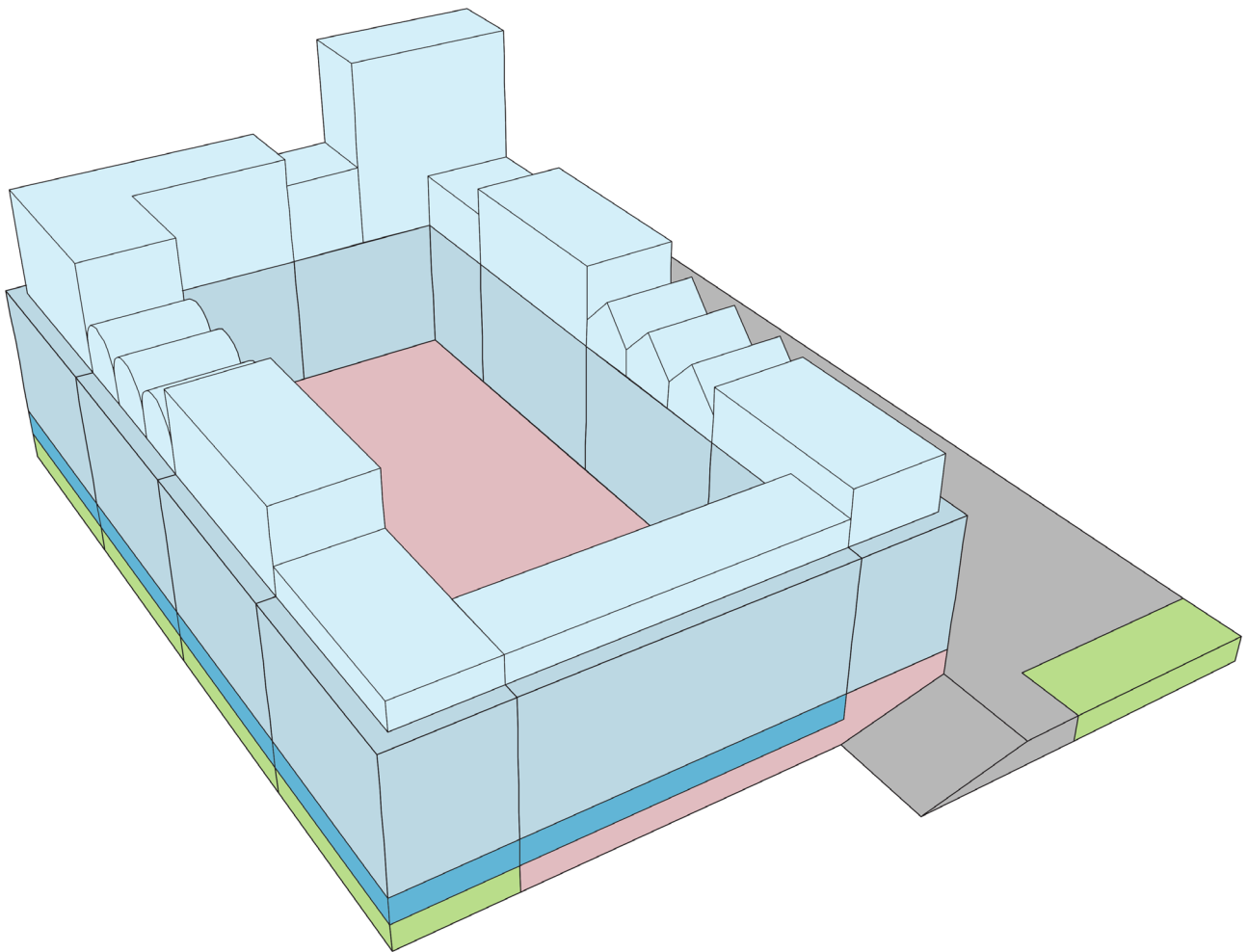
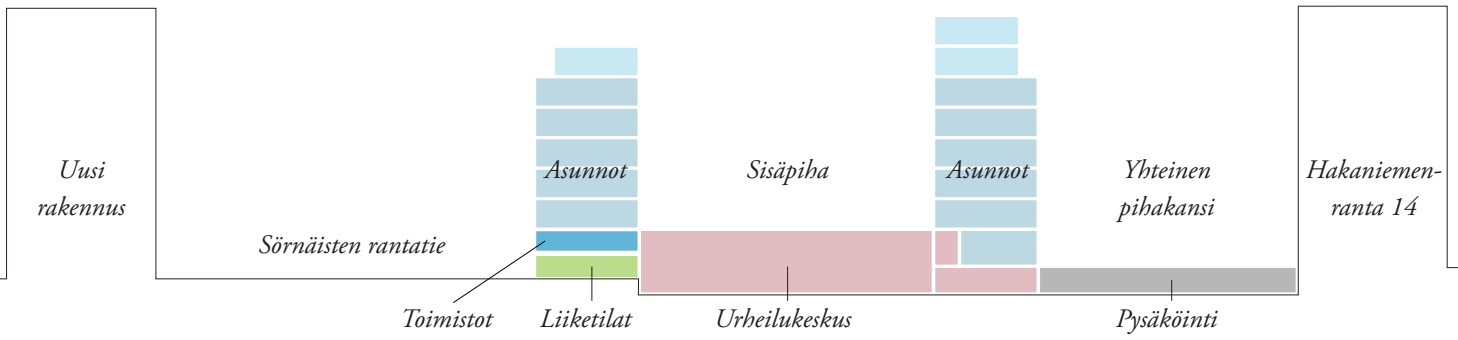
Sisäänkäyntirakennuksessa ja itse hallin arkkitehtuurissa yksi toistuva muotoiluelementti on roller derby -radan kaaret. Tämä on nähtävissä hallin kantavien kaarien muodostamassa pyöreässä muodossa hallin katossa, julkisivun ikkunoissa, kaiteissa ja monessa pienemmässäkin yksityiskohdassa. Toisena innoittajana on varhainen funktionalismi, jossa on hieman uusklassismin piirteitä. Tämä näkyy muuten yksinkertaistetuissa muodoissa, mutta hieman klassisesta pylväiköstä muistuttavasta katutason julkisivusta.

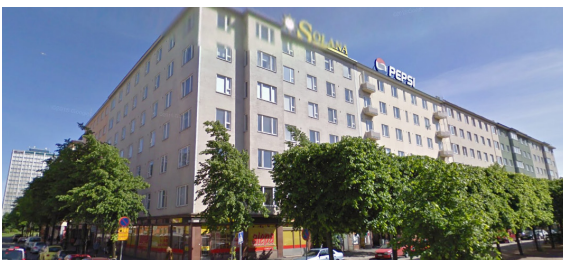
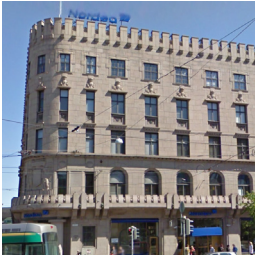
Sisäänkäynnirakennuksen julkisivu etelään 1:200

Näkymä lounaasta.

- Asunnot, korttelin yläosa*
- Asunnot, korttelin alaosa*
- Toimistotilat*
- Urheilukeskus*
- Liiketilat*
- Pysäköintikansi*

5 Kortteli

5.1 Yleisarkkitehtuuri

Helsingin kaupunki on julkaissut alueelle yleiset suunnitteluperiaatteet, joita olen pyrkinyt noudattamaan korttelin suunnittelussa.

Koko korttelin tasolla talojen kerrosluku nousee epätasaisesti koillisnurkkaa kohden. Tämä lisää rakennettavaa kerrosalaa, ja sitoo rakennuksen mittakaavaa Merihaan mittakaavaan. Myös Helsingin suunnitelmissa umpikortteleiden talojen mittakaavat vaihtelevat, ja Merihaan toimistotornin tuntumaan on muodostumassa tornimaisten talojen rypäs. Omassa suunnitelmassani tavoitteenani onkin yhdistää alueelle muodostuva korkea rakentaminen tavallisempaan helsinkiläisten kivitalojen mittakaavaan.

Pyrin edellämainittuun tavoitteeseen jakamalla korttelin kahteen osaan horisontaalisesti ylä- ja alaosaan 7. kerroksen kohdalla. Korttelin alaosa on luonteeltaan ja värykseltään 30-40 -lukulainen, mikä sitoo korttelin kaupunkikuvallisesti Hakaniemen vanhemman rakennuskantaan.

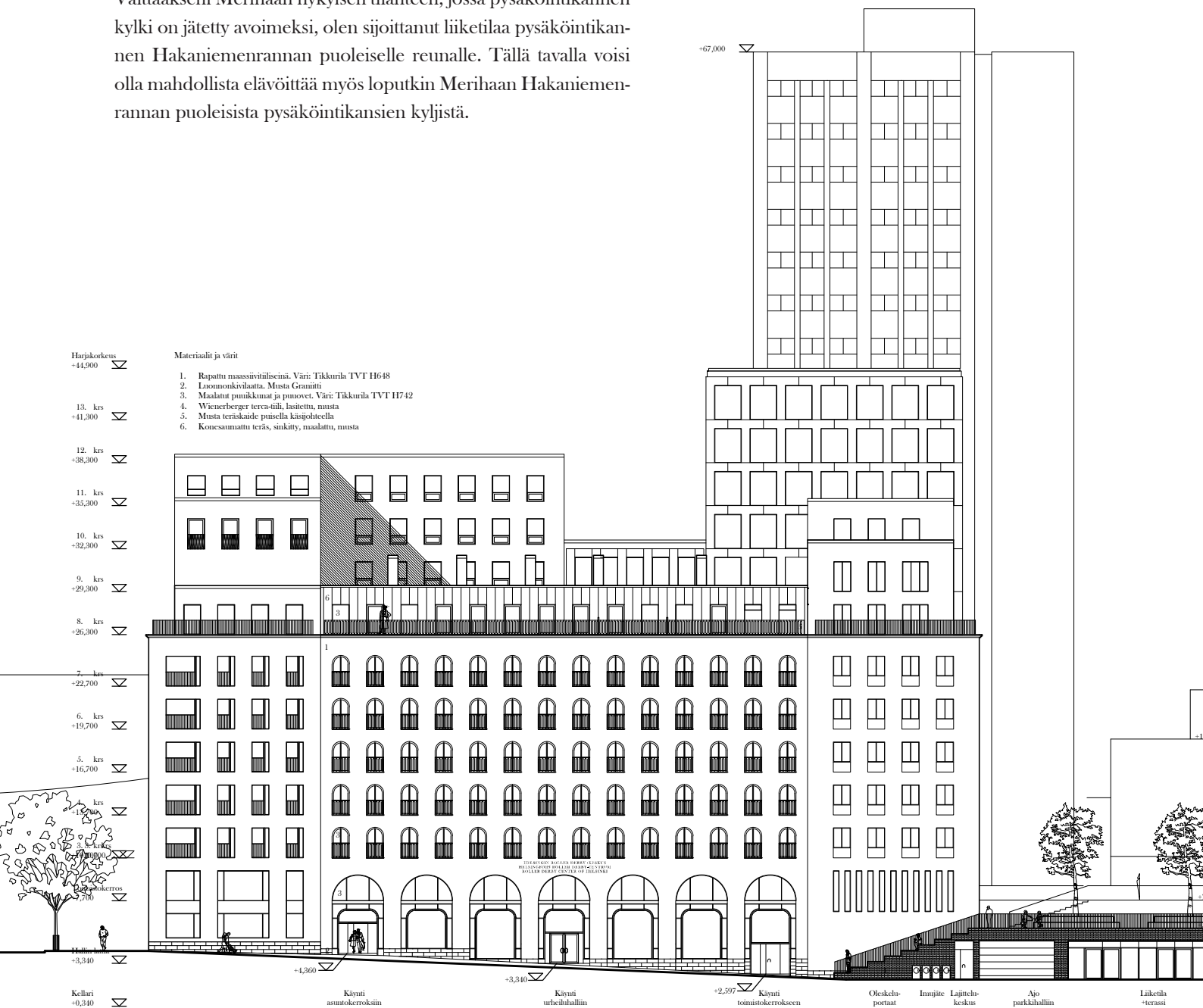
Korttelin yläosa puolestaan on sommitelultaan vapaampi ja värimaailmataan hillityn mustavalkoinen. Erilaisten julkisivujen ja materiaalien sommitelma korostaa korttelin hybridiluonnetta ja luo vaihtelevaa kaupunkikuvaa.

5.2 Katutila ja kaupalliset tilat

Kaupalliset ja julkiset tilat sijoittuvat suunnitteluperiaatteiden mukaisesti kivijalkakerrokseen. (Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet, 2014)

Alueen eteläisellä puolella sijaitsee vihreä shared space -alue. Tämän alueen läpi kulkee uusi raitiovaunureitti. Alueen suunnittelussa olen painottanut vihreyttä aukiomaisuuden sijaan, sillä Hakaniementori sijaitsee hyvin lähellä suunnittelualuetta. Autoliikenne suunnittelualueen ja eteläpuolella olevien rakennusten pysäköintihalleihin kulkee tämän shared spacen kautta. Autoliikenne käyttää samaa tilaa raideliikenteen kanssa.

Välttääkseni Merihaan nykyisen tilanteen, jossa pysäköintikannen kylki on jätetty avoimeksi, olen sijoittanut liiketilaa pysäköintikannen Hakaniemenrannan puoleiselle reunalle. Tällä tavalla voisi olla mahdollista elävöittää myös loputkin Merihaan Hakaniemenrannan puoleisista pysäköintikansien kyljistä.

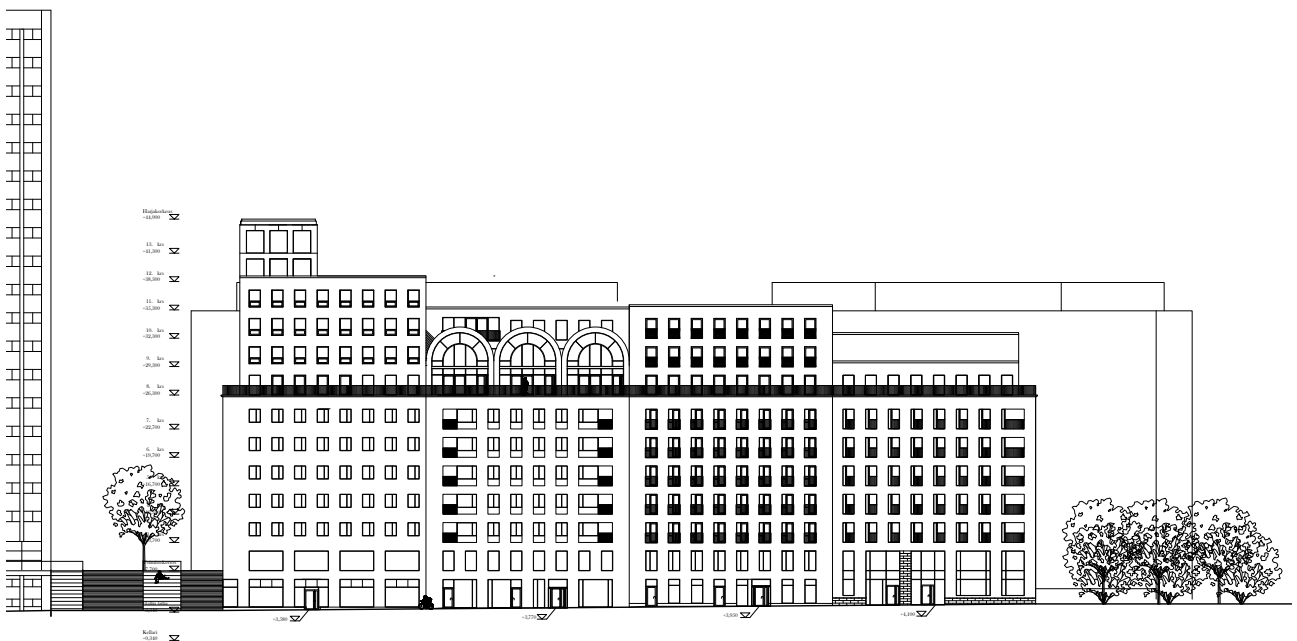
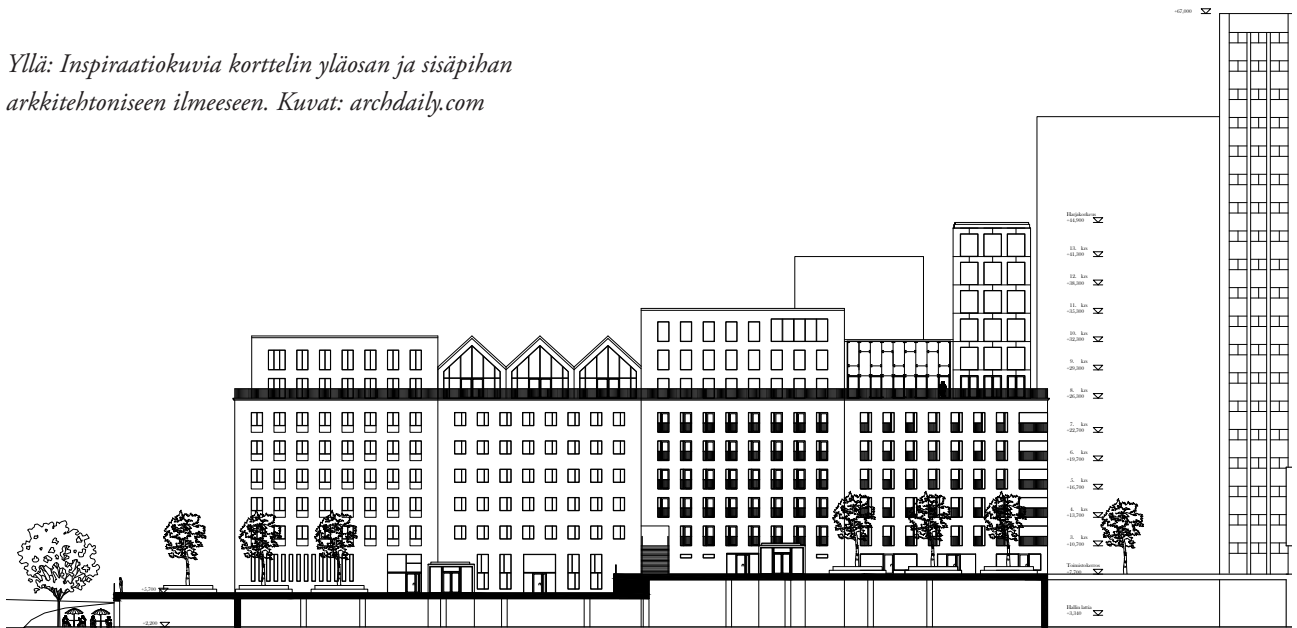

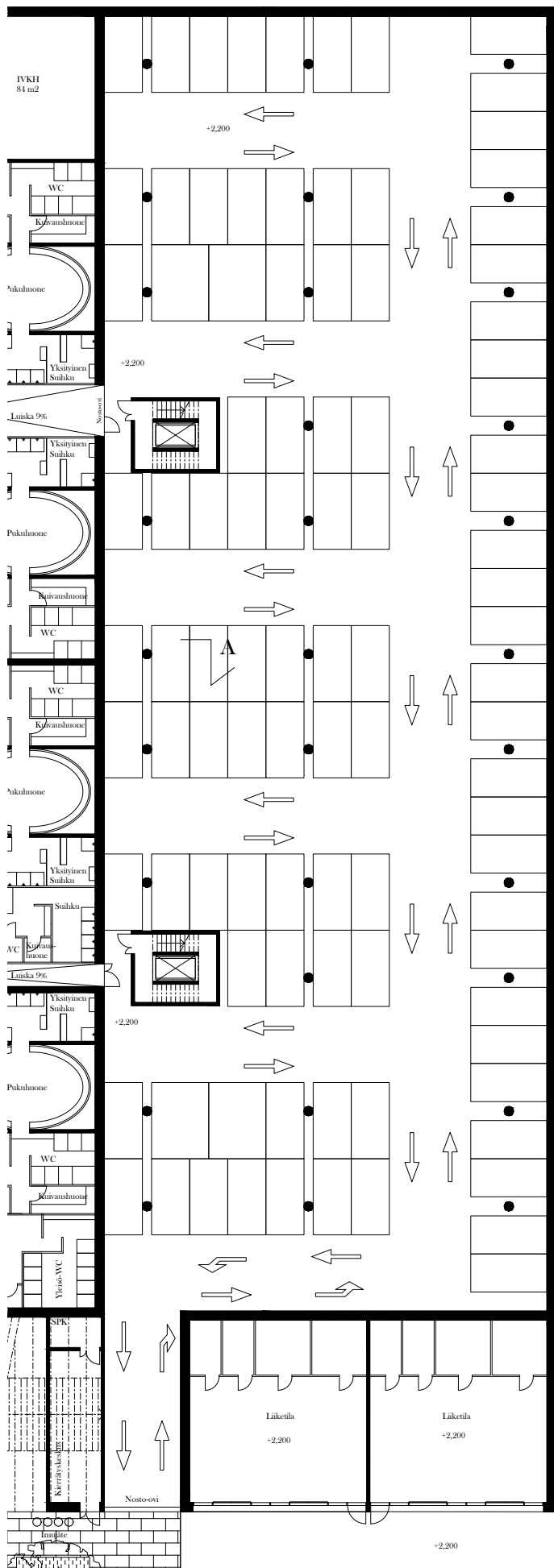
*Richtiring Office Building
/ Max Dudler*

*Social-Housing Units in Paris
/ Atelier du Pont*

*Richtiring Office Building
/ Max Dudler*

*Yllä: Inspiraatiokuvia korttelin yläosan ja sisäpihan
arkkitehtoniseen ilmeeseen. Kuvat: archdaily.com*

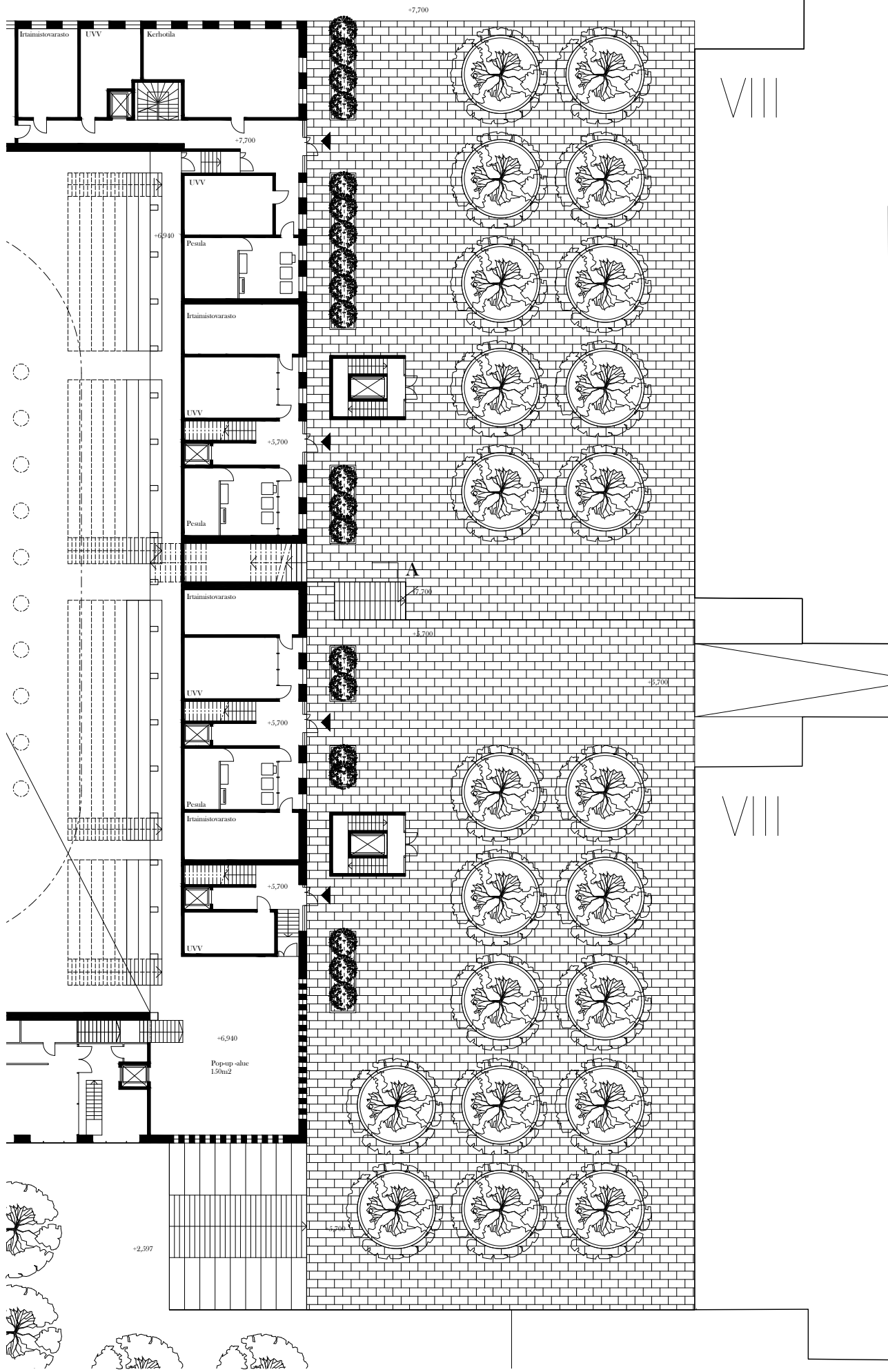

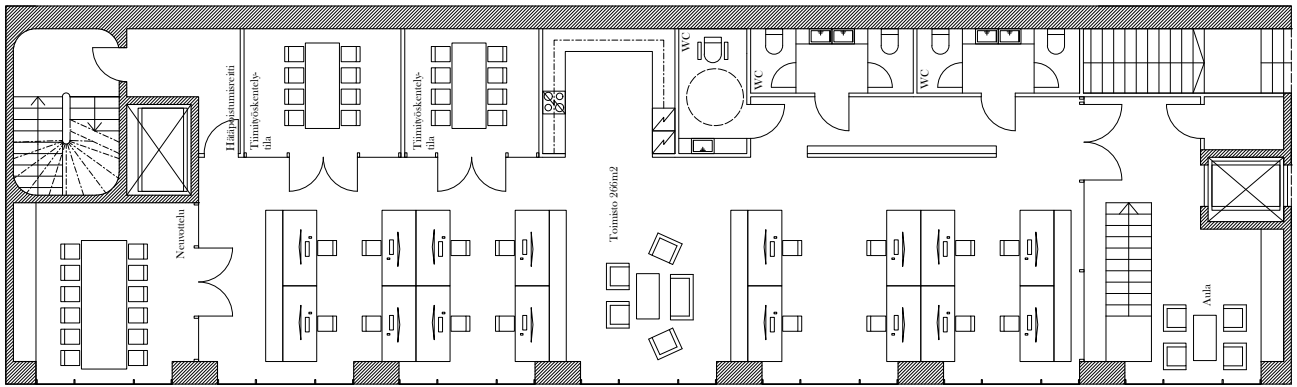
5.3 Pysäköintikansi

Alueen pysäköinti on sijoitettu korttelin itäpuolisen kansirakenteen alle. Autoliikenne pysäköintiin kulkee alueen eteläpuolisen shared space -alueen läpi. Pysäköintiä mahtuu kannen alle 97 paikkaa, joista 4 on esteettömiä.

Mahdollinen tavaraliikenne urheiluhalliin on mahdollista myös pysäköintikannen kautta, ja pysäköintikannelta on 9% kaltevat luiskat urheiluhalliin.

Pysäköintikannen päällä on ympyrän muotoisia istutus- alustoja puulle. Puuta on niin paljon kuin pelastusajoneuvojen vaatima vapaa tila sallii. Pysäköintikannen päällä on myös kaksi kappaletta käynnittejä pysäköintitilaan. Nämä reitit toimivat myös hätäpoistumisreitteinä urheiluhallista.

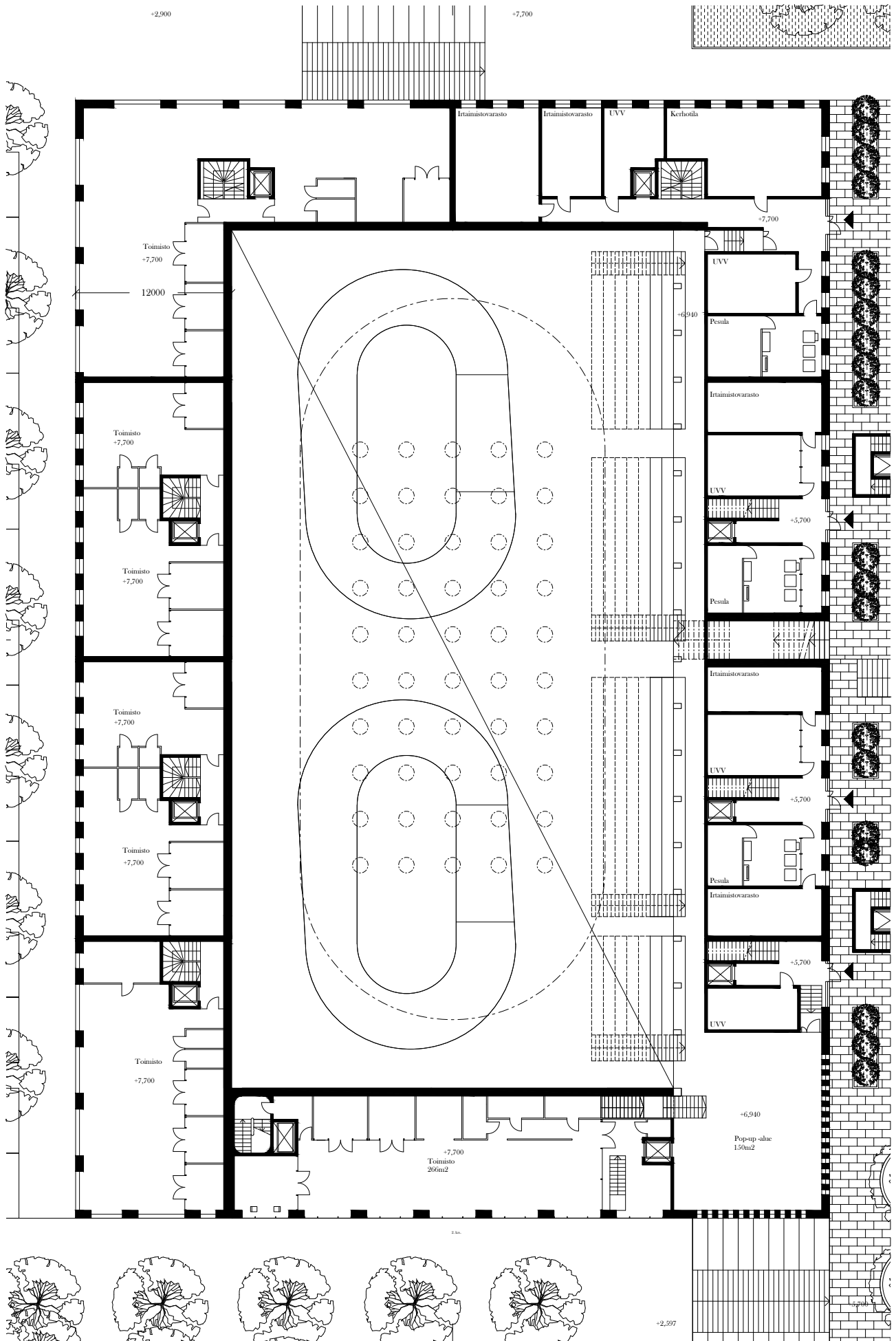

2. kerros / toimistokerros 1:100

5.4 Toimistot

Toimistotilat sijoittuvat suunnitteluperiaatteiden mukaisesti pääasiassa sörnäisten rantatien varteen toiseen kerrokseen liiketilojen yläpuolelle. Sisäänkäyntirakennuksessa on erilliset sisäänkäynnit toimistokerrokseen ja asuntokerrokseen. Tarkoituksena on kokeilla kulunhallinnan yksinkertaistamista rajaamalla asuntojen ja toimistojen kulkuliikenteet erillisiksi kokonaisuuksiksi. Muissa rakennuksissa toimistot ja asunnot jakavat saman portaan. (Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet, 2014)

5.5 Asunnot ja portaat

Asuntojen suunnittelussa tuli useita haasteita. Yksi näistä on paloturvallisuus, sillä pelastusajoneuvot eivät voi liikennöidä urheiluhallin katolle. Tämän vuoksi kaikista asunnoista tulee olla poistumisreitit aina korttelin ulkopuolelle. Olen sijoittanut porraskäytävät rakennusten sisäpihan puoleisille reunoille ja kulku asuntoihin on toteutettu sivukäytäväratkaisuna. Rakennusten kummassakin reunassa sijaitsee läpitalonasunto.

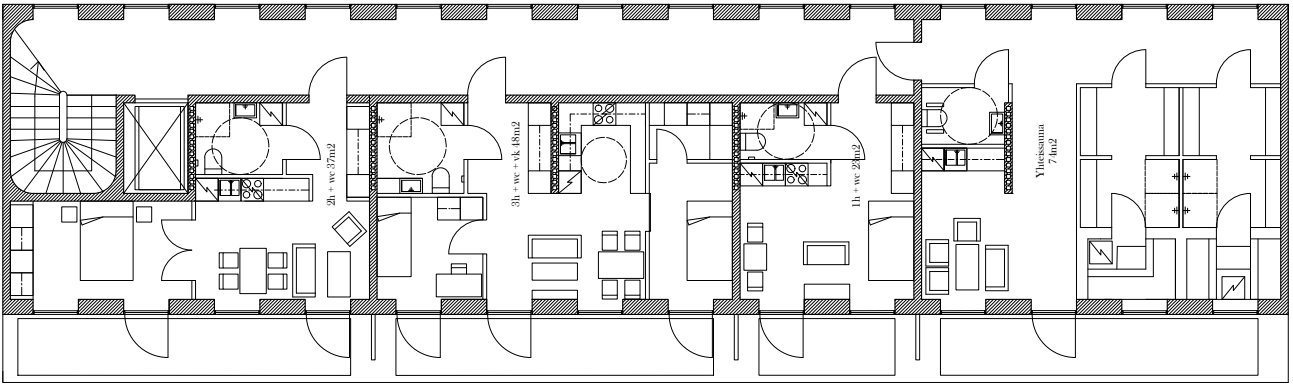
Koillisreunassa olevassa talossa on muista poikkeava ratkaisu. Ylimmät kerrokset muodostavat pienen tornitalon, jossa jokaisessa kerroksessa on vain yksi korkean varustelutason asunto, josta avautuu näköala kaikkiin ilmansuuntiin. Porras vie asunnosta merkittävästi neliöitä, joten esittämäni ratkaisu ei välttämättä ole kustannustehokkain.

Itä- ja länsisivuilla olen kokeillut kahden rakennuksen ylimmissä asunnoissa kaksikerroksista ratkaisua. Näistä asunnoista onkin mahdollista saada varsin valoisia ja avaria, sillä makuuhuoneet saa helposti sijoitettua korttelin ulkoreunalle.

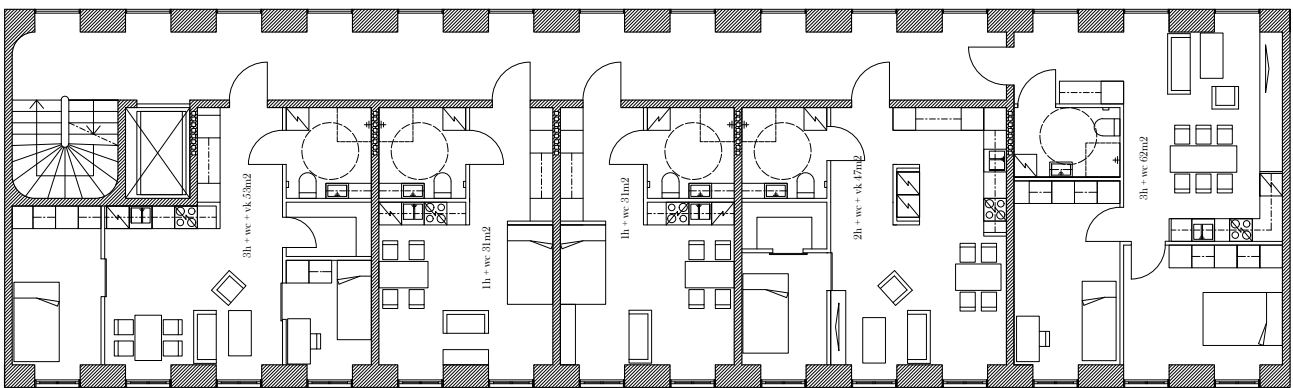
Asuintalojen kapea runkosyvyys aiheuttaa ongelmia tilan riittämisen kannalta, mutta asunnot ovat valoisia. Varsinkin talojen päätyjen läpitalonasunnoissa on paljon luonnonvaloa, sillä ne avautuvat molempiin suuntiin.

Asuntojen ilmanvaihto on painovoimainen. Suodattamaton ilma otetaan ikkunoiden yhteydessä olevasta venttiilistä ja poistoilma poistuu katolle kulkevien ilmanvaihtokanavien kautta. Ilmanvaihdon toteutusmalli on samanlainen kuin Lars-Erik Mattilan diplomityössä *Tulevaisuuden kerrostalo* (2015,38).

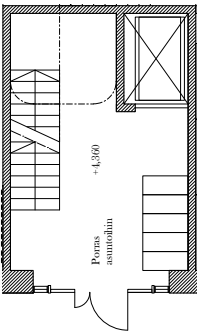
Roller derby -keskuksen yläpuolella olevassa rakennuksessa olen kokeillut hieman eri tyyppistä ratkaisua, jossa olen eritellyt sisäänkäynnit urheilukeskukseen, asuntoihin ja toimistokerrokseen. Asuntoihin vievä porraskäytävä on rakennuksen länsipäädyssä, minkä vuoksi jokaisessa kerroksessa voi olla vain yksi läpitalonasunto itäpäädyssä. Päädyin tähän ratkaisuun, jotta urheilukeskuksen aulassa voisi olla sisäänkäynnin toisella puolella kahvila ja toisella puolella palvelutiski ja kahvila. Halusin myös yksinkertaistaa asukkaiden ja toimiston käyttäjien kulkua rakennuksessa.

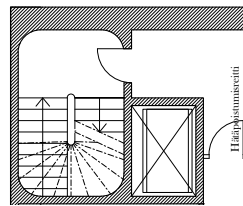
7. krs 1:200

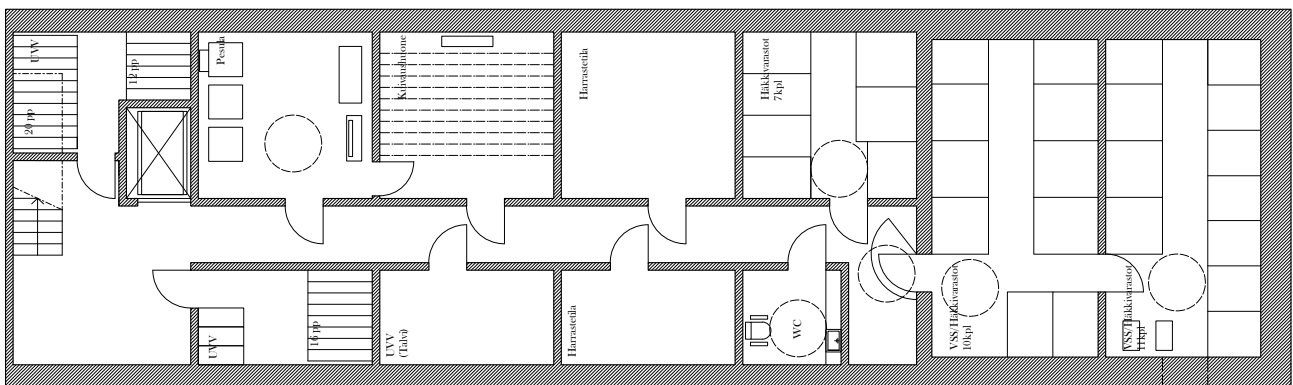
3.-6. krs 1:200

1. krs / sisäänkäyntikerros 1:200

2. krs / toimistokerros 1:200

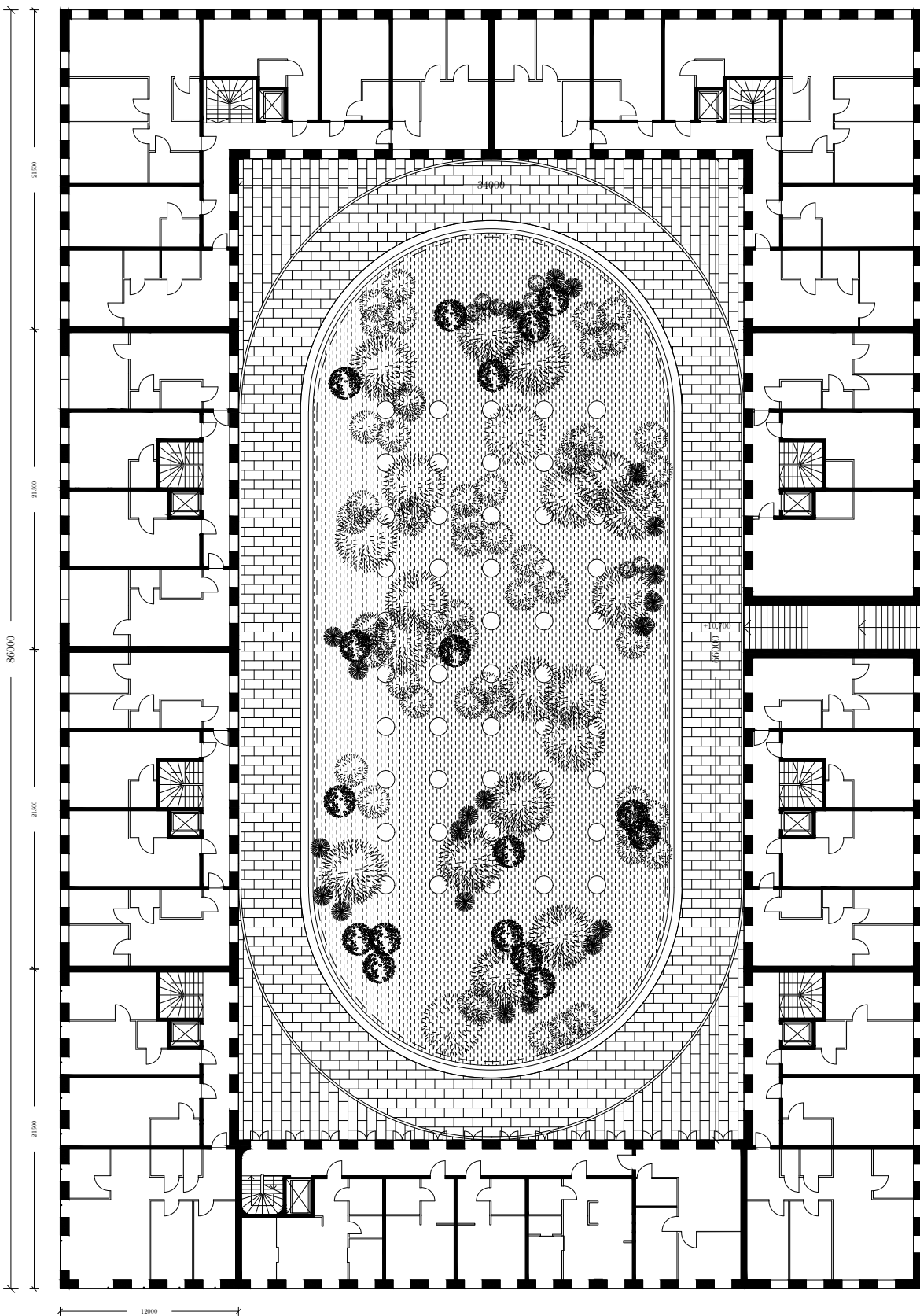
Kellari 1:200

B ↘

58000

10000

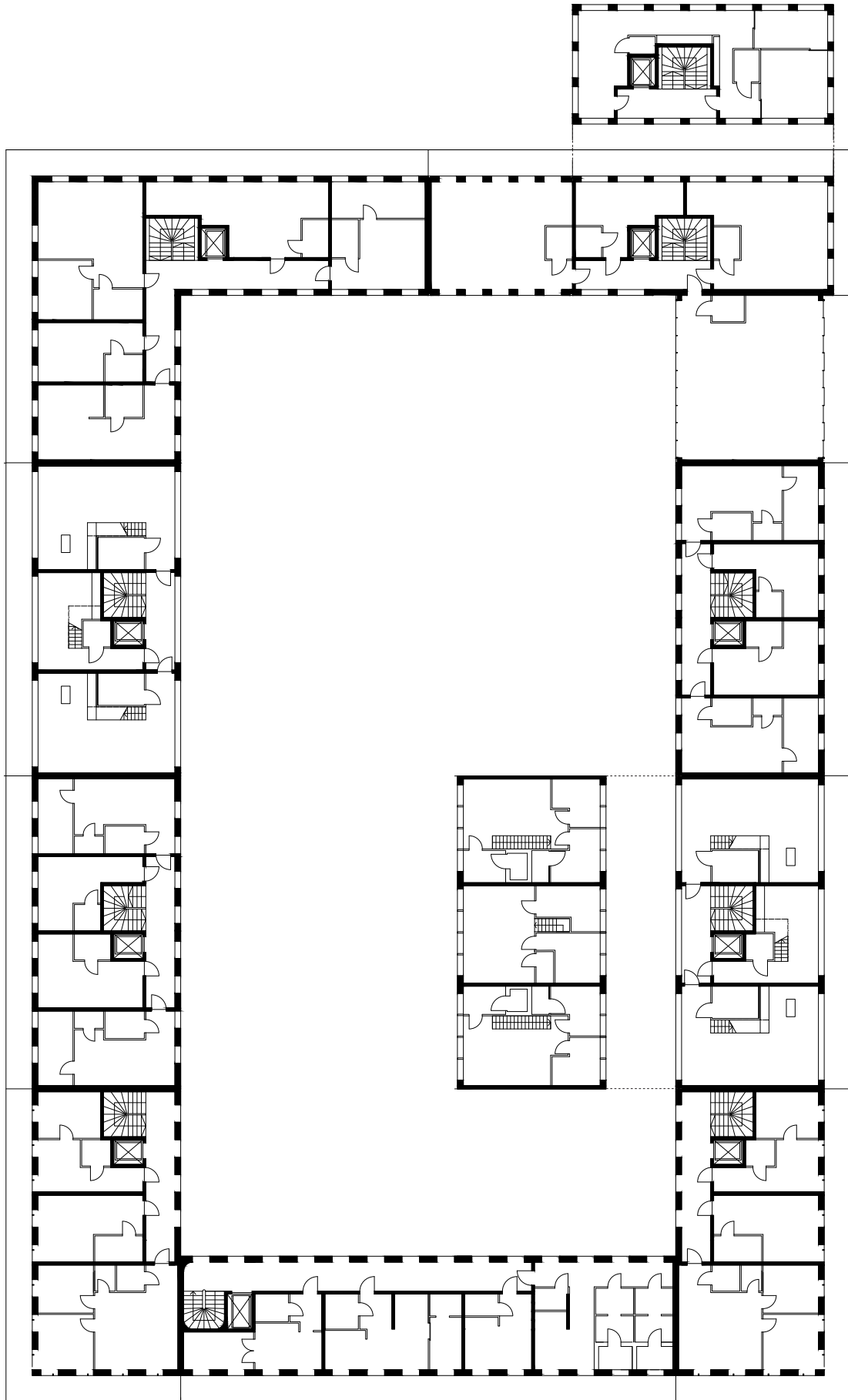
↙ A

+7,700

↙ A

↙ B

5.6 Sisäpiha

Peter Zumthor: Hyde park pavillion.

Kuva: dezeen.com, Hufton + Crow

Helsingin umpikortteleiden sisäpihat ovat usein muodostuneet ilman tietoisia esteettisiä pyrkimyksiä (Ilonen 2014, 5). Suunnitelmassani olen kuitenkin päässyt suunnittelemaan umpikorttelin sisäpihan kokonaisuutena. Sisäpihan kohdalla olen pyrkinyt tuomaan arkkitehtuuriin hieman helsinkiläisistä sisäpihoista tuttua sattumanvaraisuutta. Koska korttelin rakennukset suunniteltaisiin yhteistyönä useiden arkkitehtitoimistojen kanssa, sisäpihaa ympäröivä rakennusten muuri olisi vaihteleva ja sattumanvaraisempi kuin täysin yhtenä kokonaisuutena suunniteltu rakennusten rivi.

Sisäpihalle muodostuu hallin kantavista liimapuukaarista johtuen pillerin muotoinen kumpare, jossa on kattoikkunoita luonnonvalon tuomiseksi urheiluhalliin. Kumpare on viherkattoa, ja muualla katto on tasaista kiveystä, jossa on siirrettäviä pihakalusteita. Tällöin kumpareen ympärille voi luoda tarpeen mukaan erilaisia pihakaluste- ja leikkipaikkaratkaisuja asukkaiden mieltymysten mukaan. Yhtenä innoituksena tälle ratkaisulle on ollut Peter Zumthorin Hyde Parkin paviljonki, mutta suunnitelmassani mittakaava on paljon suurempi.

Kumpareen kasvillisuuden on tarkoitus olla korkeahkoa pensaikkoa ja niittykasveja. Tällöin kumpareelle voisi muodostua polkuja ja notkelmia kasvillisuuden sekaan, joka toimisi erinomaisena leikkipaikkana lapsille ja käyskentelypaikkana aikuisille. Kasvillisuus myös pehmentäisi urheiluhalliin kulkeutuvaa luonnonvaloa.

Puut ovat erittäin tärkeitä kaupunkiluonnon monimuotoisuudelle (Arrakoski-Mäkinen 2001, 13) ja itse ajattelen, että puut lisäävät pihojen viihtyisyyttä. Kansirakenteelle voi kuitenkin olla erittäin haastavaa rakentaa tarpeeksi paksua kasvualustaa suurille puille, sillä urheiluhalliin ei voi sijoittaa kantavia pilareita.

Lumihuollon kannalta sisäpiha on myös ongelmallinen, sillä korkealla olevalle kannelle ei pääse lumiauralla. Lumi tulee poistaa katolta muilla keinoin, kuten lämmityksellä. Viherkumpareen kohdalta kansirakennelmaa ei kuitenkaan tarvitse lämmittää.

Näkymä sisäpihala etelää kobi

6 Loppupäätelmät

Tavoitteenani oli yhdistää diplomityössäni moderni urheilukeskus mittakaavaltaan klassiseen umpikortteliin. Omasta mielestäni onnistuin tässä tehtävässä kelpollisestisesti, mutta lähtökäsitteistä itsestään juontui monia haasteita.

Diplomityössäni esittämäni konsepti ei välttämättä ole paras tapa yhdistää urheilukeskusta urbaaniin kaupunkirakenteeseen. Kansirakennelma umpikorttelin keskellä ei mahdollista tarpeeksi paksua kasvualustaa suurille puille, jotka olisivat viihtyisyyden ja kaupunkiluonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisiä varsinkin kantakaupunkimaisessa ympäristössä. Umpikorttelin taloja ei voi myöskään laajentaa urheiluhallin takia sisäpihan suuntaan.

Koska sisäpiha työssäni on käytännössä viherkatto, ei sen päälle voi ajaa pelastusajoneuvoilla eikä lumiauroilla. Tämä rajoittaa ympäröivien talojen pohjaratkaisuja hyvin paljon, sillä asunnoista ei voi olla hätäpoistumisreittiä sisäpihan suuntaan. Lumi tulee poistaa katolta lämmitysjärjestelmällä, mikä on energiatehoton ratkaisu.

Toisaalta nykyinen tapa rakentaa pysäköintikansi kaupunkikorttelin keskelle aiheuttaa samoja ongelmia. Pysäköintikannelle on kuitenkin helpompi rakentaa riittävä kasvualusta suuremmille puille, sillä pilareita on helpompi sijoittaa pysäköintihalliin kuin urheiluhalliin.

Mahdollinen jatkosuunnittelun kohde voisi olla urheilukeskuksen sijoittaminen katutilan alle kantakaupungissa. Autotielle ei voi sijoittaa puuta ja kortteleiden sisäpihat voisi varata viherrakentamiselle. Keskeistä olisi kuitenkin pysäköinnin merkittävä vähentäminen.

Toinen tapa lähestyä korttelin sisällä olevaa urheiluhallia olisi mittakaavaltaan pienempi urheilukeskus, joka ei peittäisi sisäpihaa kokonaan. Tällöin puut voisivat yhä kasvaa sisäpihalla.

Lähteet

Painetut lähteet ja verkkojulkaisut

1. Arrakoski-Mäkinen, K. (2001). *Sisäpihat: Kantakaupungin kaunottaret*. Helsinki: Viherympäristöliitto.
2. Hakaniemenrannan ja Merihaan ympäristön suunnitteluperiaatteet. (2014) Suunnitteluohjelma. Kslk 28.10.2014. Diaarinumero: 002028. Hankenumero:1611_1. Helsingin kaupunki.
3. Hakaniemenrannan ja Sörnäisten rantatien täydennysrakentaminen. (2016) Arkkitehtitoimisto B&M Oy. 08.02.2016
4. Ilonen, J., & Kokkonen, J. (2014). *Toinen Helsinki: Kortteleiden kääntöpuolen arkkitehtuuri = The other Helsinki : the reverse face of architecture in the city* (3. uud. ja täyd. p. = 3rd ed, rev. and updated.). Helsinki: AtlasArt.
5. Mattila, Lars-Erik. (2014). *Tulevaisuuden Kerrostalo*. Diplomityö. Aalto-yliopisto. Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu. Arkkitehtuurin laitos.
6. Mäenpää, Matias. (2015). *Käyttäjälähtöinen jäähallisuunnitelma*. Kandidaatintyö. Aalto-yliopisto. Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu. Arkkitehtuurin laitos.
7. *The Rules of Flat Track Roller Derby*. (2017). WFTDA. Saatavilla: <https://rules.wftda.com/> (Viitattu 19.04.2017)

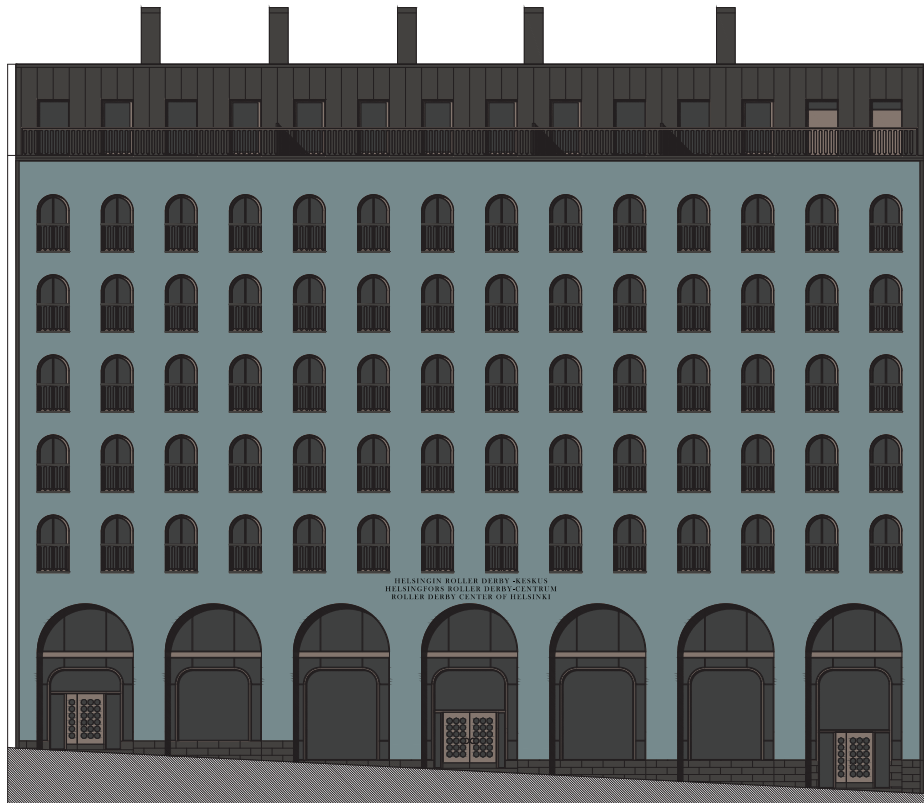
Haastattelut

Eini Suominen, Kallio Rolling Rainbow, jammeri, 5,5 vuotta kokemusta roller derbystä, Roller Derbyn SM 2015 ja 2016 - Haastattelu Helsingissä 5. Tammikuuta 2017 - 35 min 42 sek.

PLANSSIPIENENNÖKSET

URHEILU-, KAUPPA- JA ASUINRAKENNUKSEN
PIIRUSTUS MERIHAAN KAUPUNGINOSASSA
HELSINGISSÄ

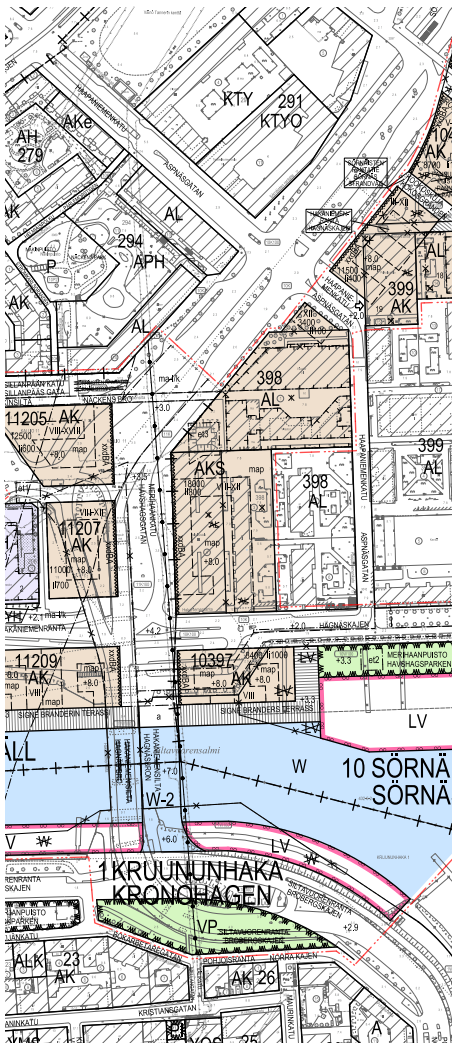
FASADI KOHTI HAKANIEMENRANTAA

Näkymä sisäpihalta kohti etelää

Näkymä lomausta

Ote asemakaavaluonnoksesta (11.02.2017)

PAIKKA URBAANILLE URHEILULLE

Roller Derby -keskus osana Helsingin Hakaniemenrannan Täydennysrakentamista

Diplomityön aiheena on roller derby -keskuksen suunnittelu Helsingin Hakaniemenrantaan uuden kaupunkikorttelin sisäpihalle.

Helsingin roller derbyn harrastajilla on kiperä tilantarve. Lajia on viime vuodet harrastettu Jätkäsaaren Bunkerissa joka on menossa kokonaissuorituksen remontoitua ja käyttötarkoituksen muutoskehen vuonna 2017. Työn lähtökohdaksi on suunnitella käyttäjälähtöinen ja urbaani monitoiminnallinen urheilukeskus roller derby -pelaajille Hakaniemenrantaan osana Helsingin kaupungin alueelle tekemää täydennysrakentamishanketta. Diplomityön tarkoituksena on tutkia roller derbyn tilatarpeita kokonaisutena ja näin parantaa lajin tilatilannetta Helsingissä. Tarkoituksena on myös suunnitella urbaani kantakaupunkimainen korttelikokonsensa ja integroida korttelin urheiluhallioinnit. Loppupuolus pyrkii yhdistämään käyttäjälähtöisen urheilutoiminnan, kaupallisen toiminnan, ekologisen ja toimivan kaupunkiasu- misen ja kantakaupunkimaisen arkkitehtuurisen kokonaisuuteen.

Käytetty menetelmä diplomityössä ovat Matias Mäcupään kaudidatintyyssä "Käyttäjälähtöinen jäähalli" esille tuomien urheiluhallin suunnittelun lähtökohtien kehittäminen urbaaniksi roller derby -keskukseksi sekä roller derby -pelaajien haastattelut. Yhtenä suunnittelun lähtökohdaksi käytän myös Helsingin kaupungin Hakaniemenrannan täydentämissuunnitelmaa ja suunnittelun lähtökoh- kolia varten tehtyä selvitystä.

Diplomityön tärkeimmät tulokset ovat pilakanen ja maalaisten tilojen ympäröivän kaduti- laan liittämisen ja integroimisen tärkeys. Diplo- mityössä havaittiin myös, kuinka päällisin puolin yksinkertainen roller derby -halli vaatii kaupun- kikortteliympäristössä tarkkaa suunnittelua erityi- sesti pukeutumistilojen, katsomoiden monikäyt- tösyyden, palonvarallisuuden ja sisäpihan yleisen monikäyttöisyyden kannalta.

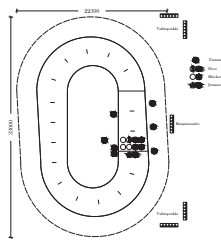
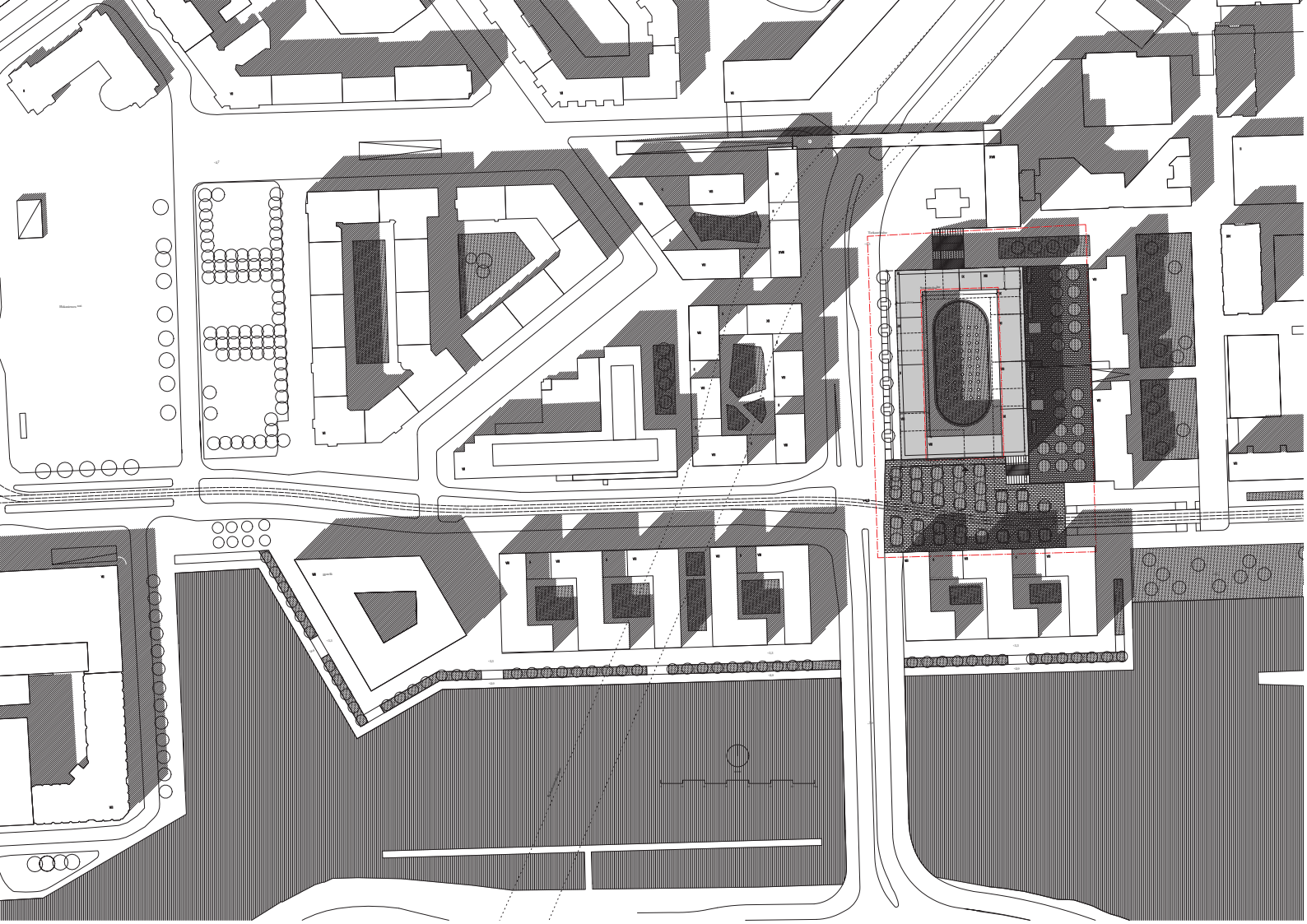
Päätelmä diplomityöstä on se, että perinteisesti parkkipaikaiksi jätetty umpikorttelin sisäpiha voi- daan ottaa jopa urheiluhallikäyttöön, jos koko korttelin suunnittelua alusta asti urheiluhallin toi- minnallisuus mielessä. Toisalta, kun sisäpihan alla ei ole lainkaan kantavia pilareita, ei kannen päälle voi istuttaa puita, mikä heikentää sisäpihan viihtyisyyttä merkittävästi.

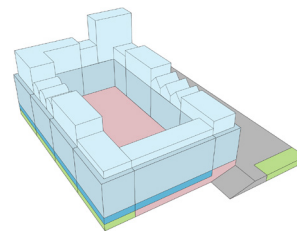
Sijainti nykytiloista

Sijainti 1:5000

Roller derby rata

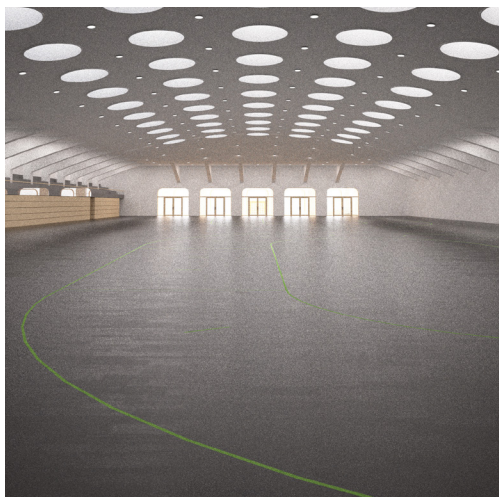
Roller derby lyhyesti

Roller derby on quad-tyyillisillä rullaluistimilla pelattava joukkuelaji. Laji on alunperin lähtöisin Yhdysvalloista 1920-luvulta, jolloin pelaaminen oli näysohjelmaa, lähinnä showpainia muistuttavaa viihdettä. Vuosikymmenten saatossa laji suosio koki, mutta se heräsi henkiin jälleen 2000-luvulla Austinissa, Texasissa ja saavutti hiljalleen nykyisensä. Pelaaminen perustuu vahvaan urheilullisuuteen, eikä pelissä enää näyviä. Laji on siirtynyt kaltevilla radoilta tasaiselle alustalle, ja nykyään suurin osa joukkueista pelaa yhteisen kattojärjestö Women's Flat Track Derby Associationin eli WFTDA:n sääntöjen mukaisesti.

Roller derbyssä radalla on molemmista joukkueista viisi pelaajaa, joista yksi on pisteidentekijä eli "jammeri" ja muut "blokkereita". Pelin kesto on kaksi 30 minuuttia puoliaikaa, jotka pelataan pienissä, maksimissaan kahden minuutin erissä eli "jameissa". Pisteidentekijä yrittää ohittaa vastapuolen blokkereita ja kerätä siten pisteitä. Blokkerit estävät jammersin etenemistä omalla keuhollaan ja muodostavat puolustusmuodostelmia. Blokkerit myös antavat omat pisteidentekijänsä nurtamalla ja sekoittamalla vastustajan puolustusta, ja roller derby onkin yksi harvoja lajeja, joissa hyökätään ja puolustetaan yhtä aikaa.

Tähtikypäräinen jammeri tekee pisteitä ohittamalla vastustajan pelaajia kierroksella. Kuvia: Star Pass Foto / Ville Pivänen

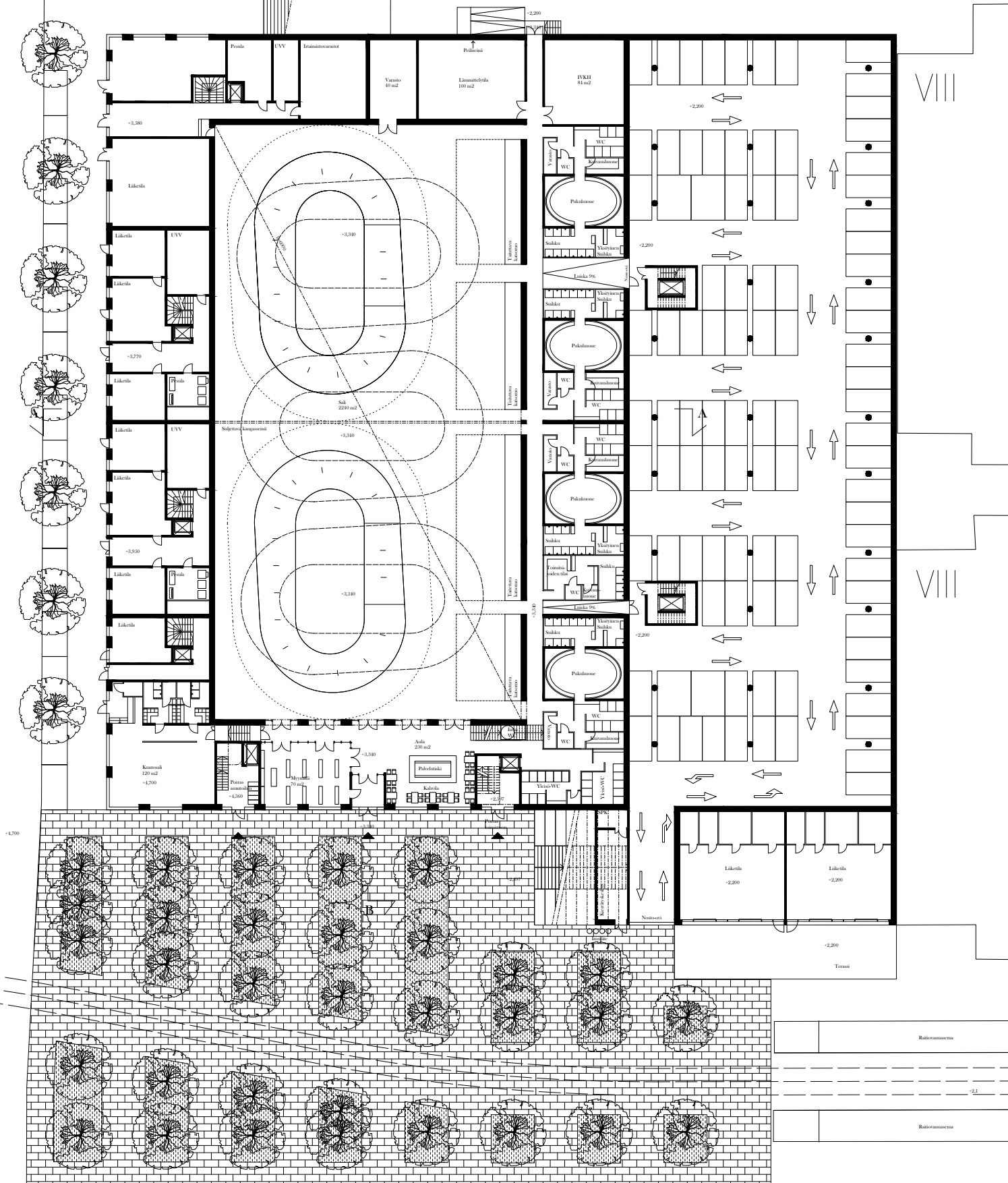
Näkymä urheiluhallista

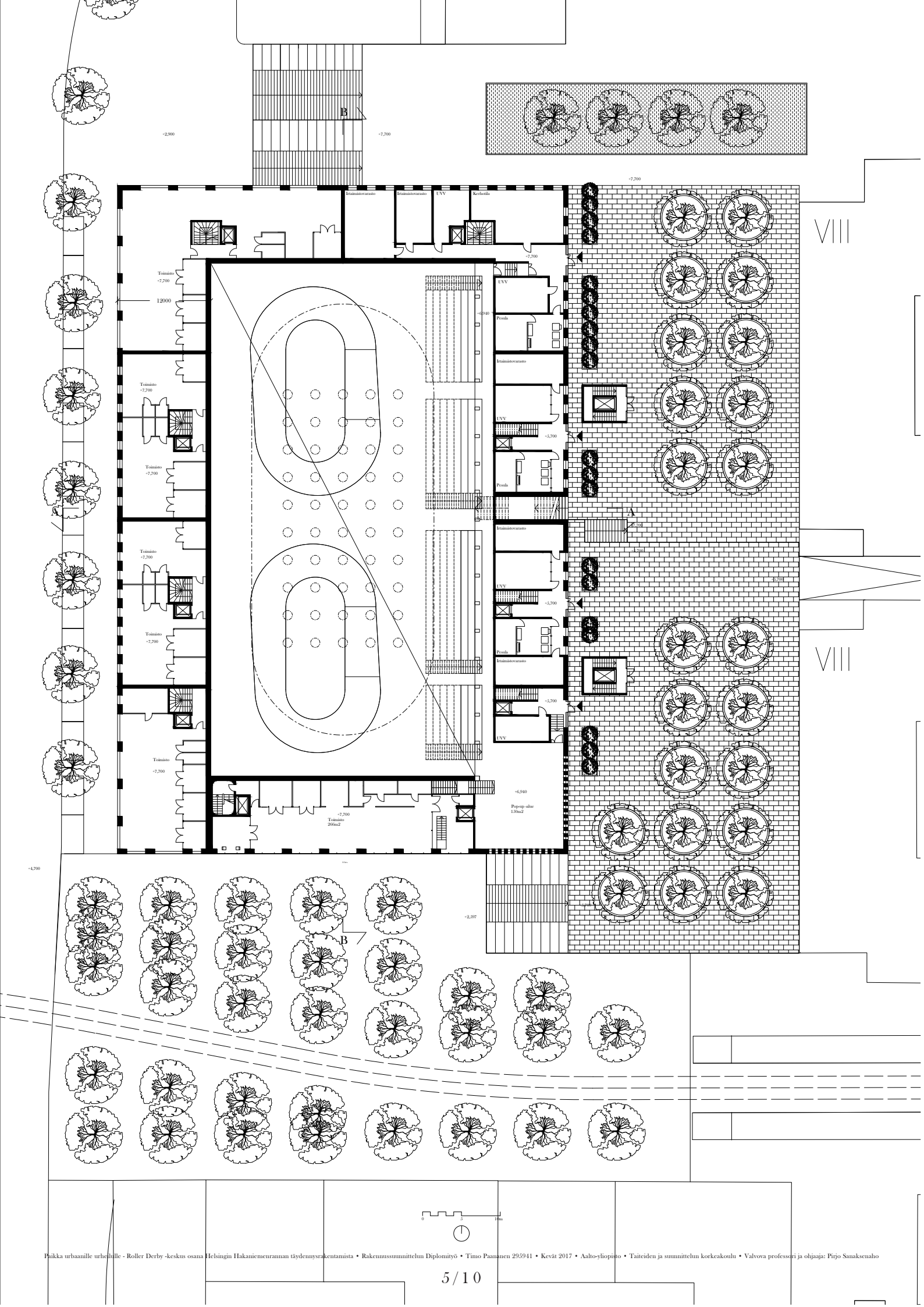
B

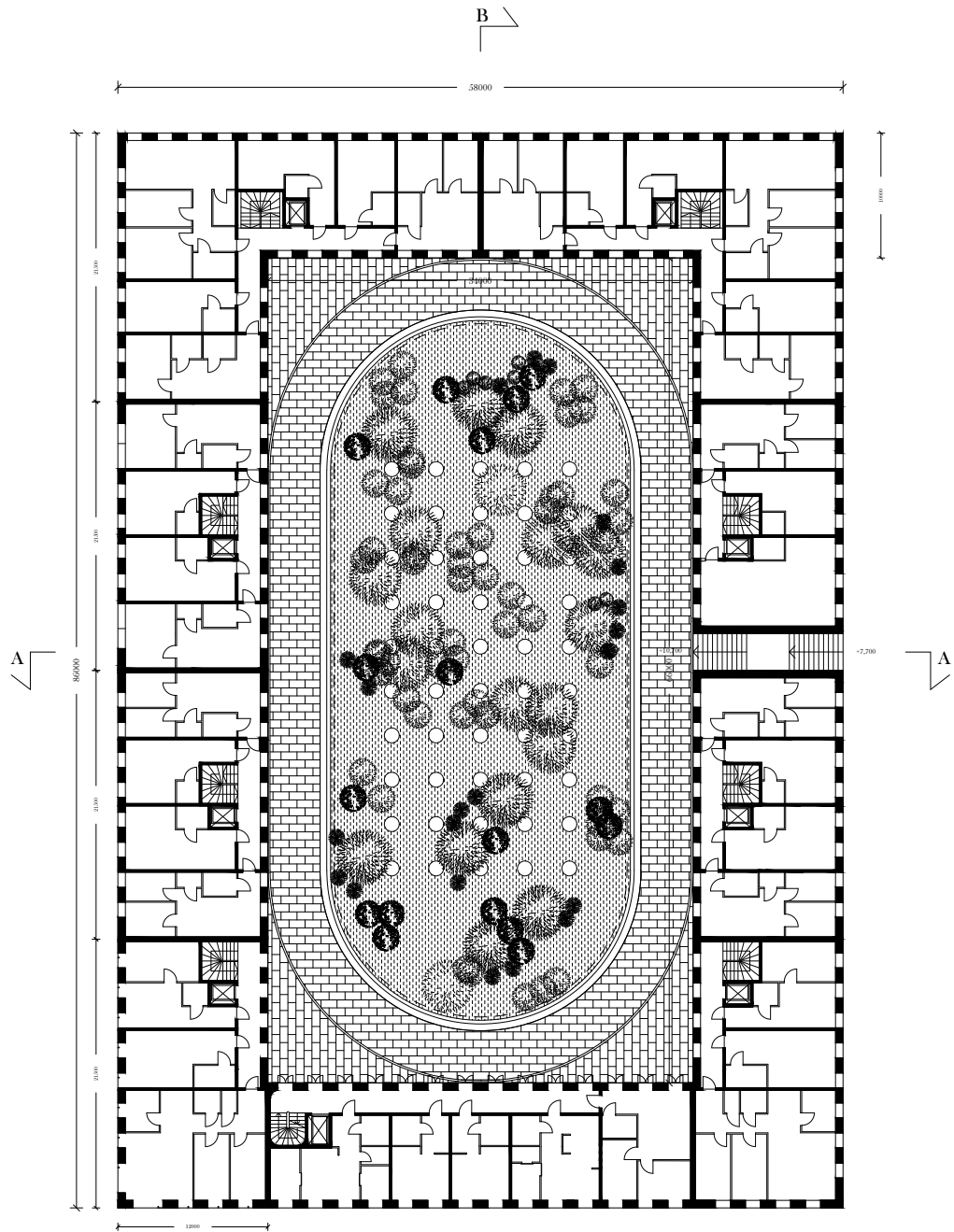
Näköalapaikannimen alla

VIII

VIII

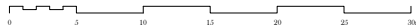

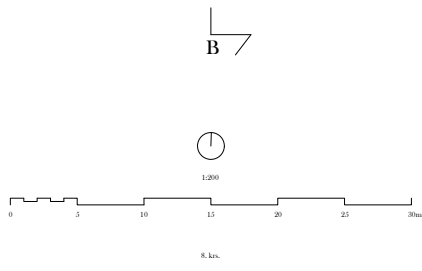
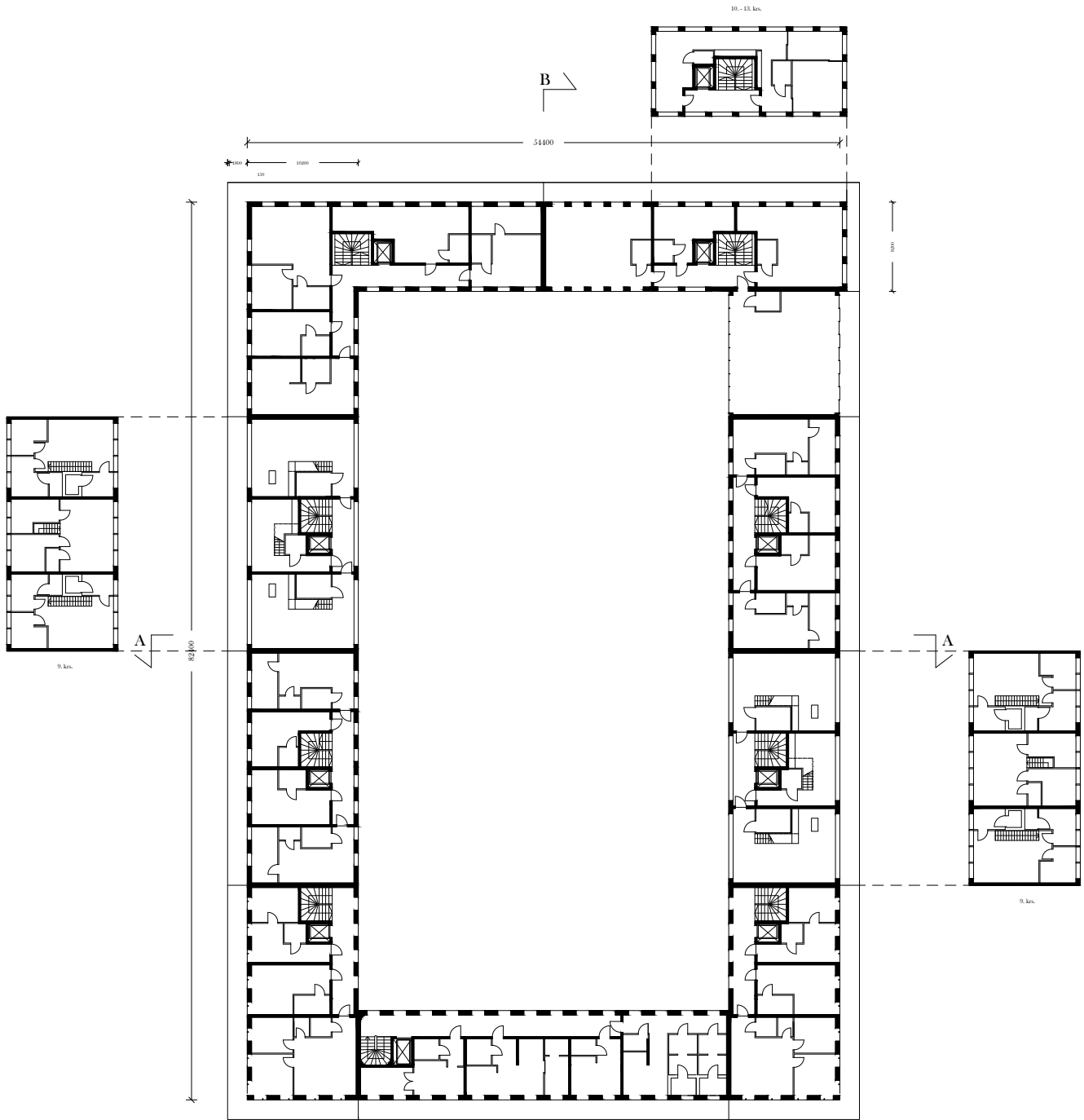
B

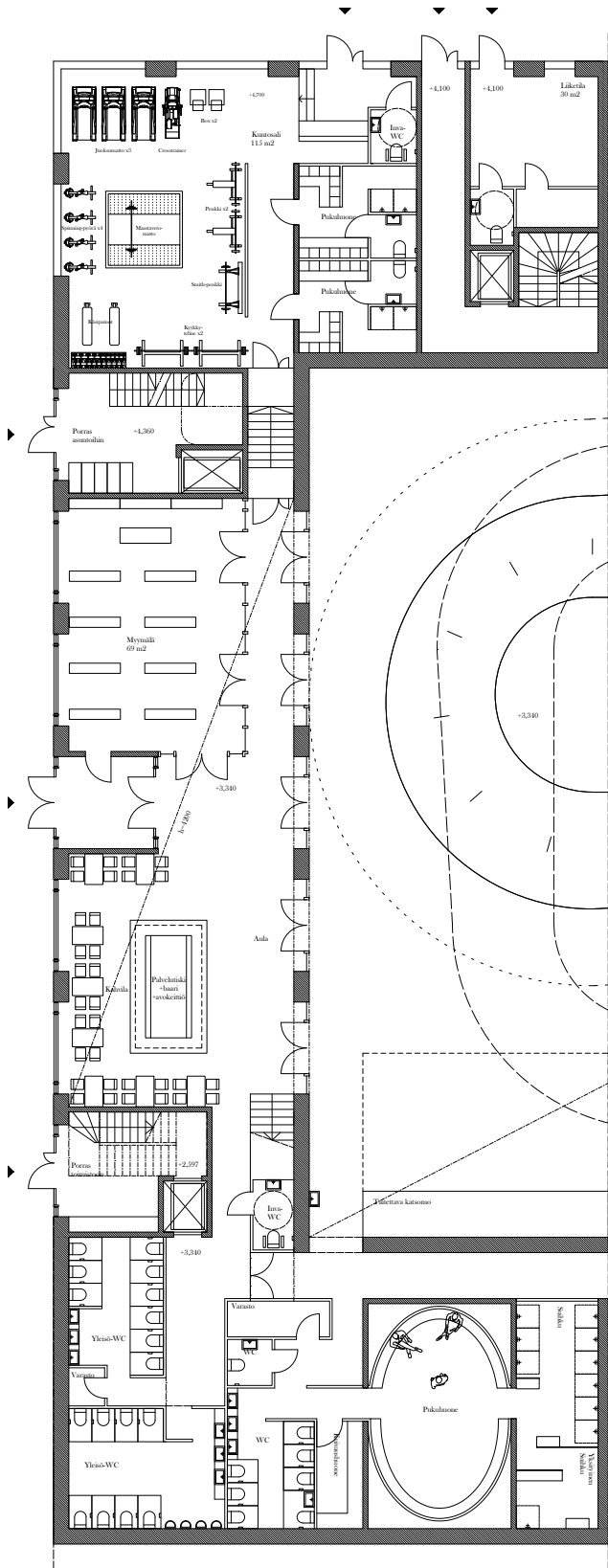

1:200

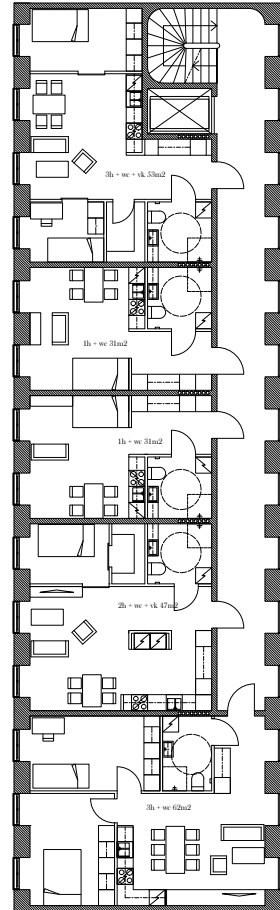

3-7. krs.

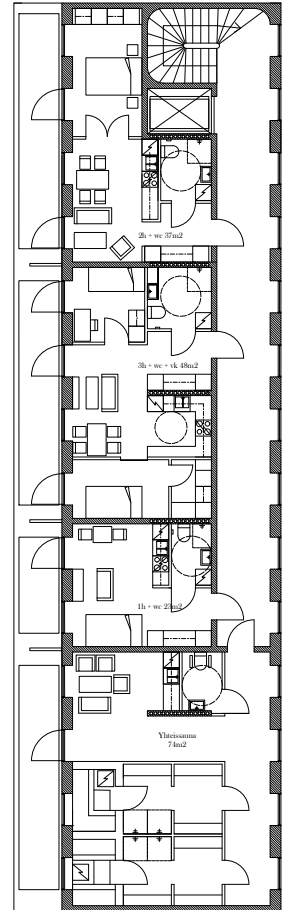

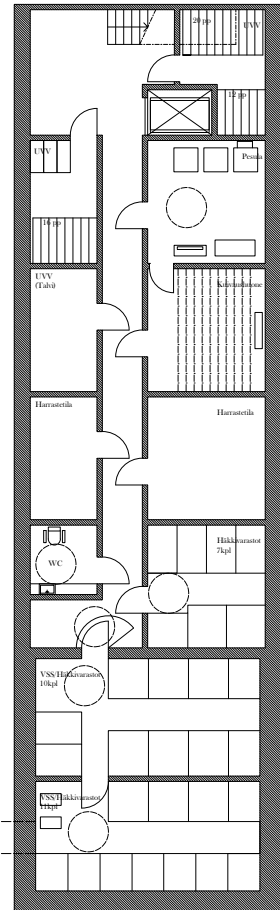
1. krs.

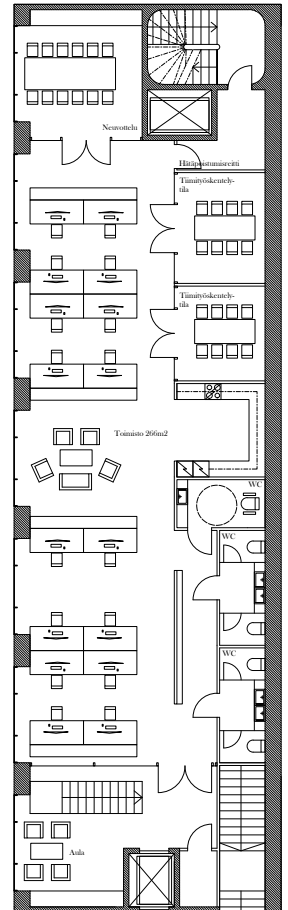
3.-7. krs.

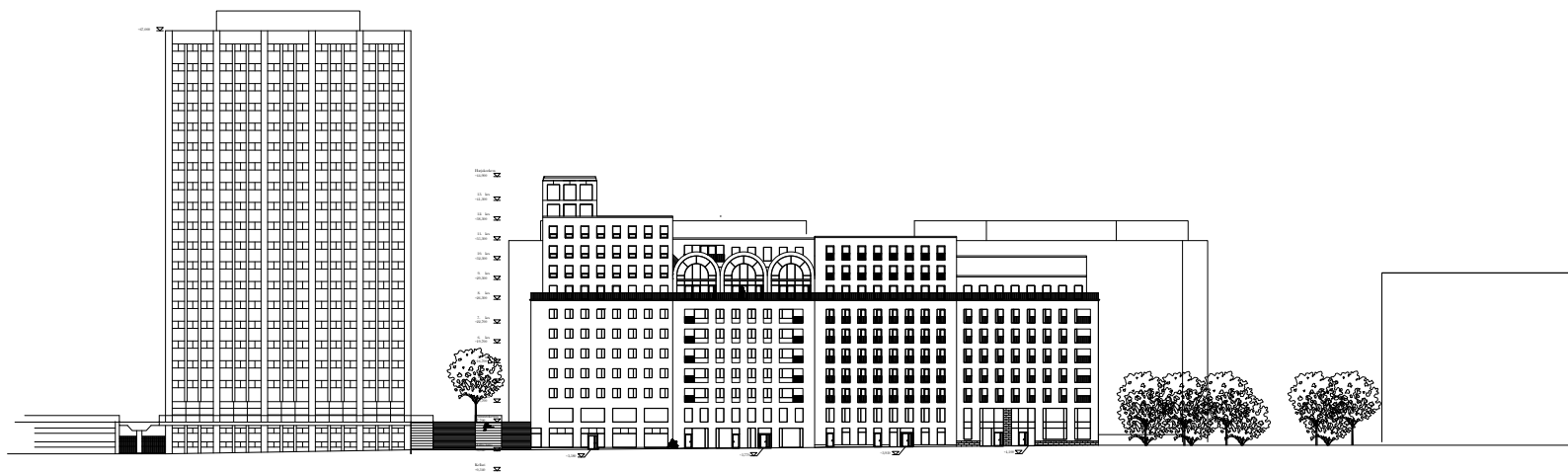
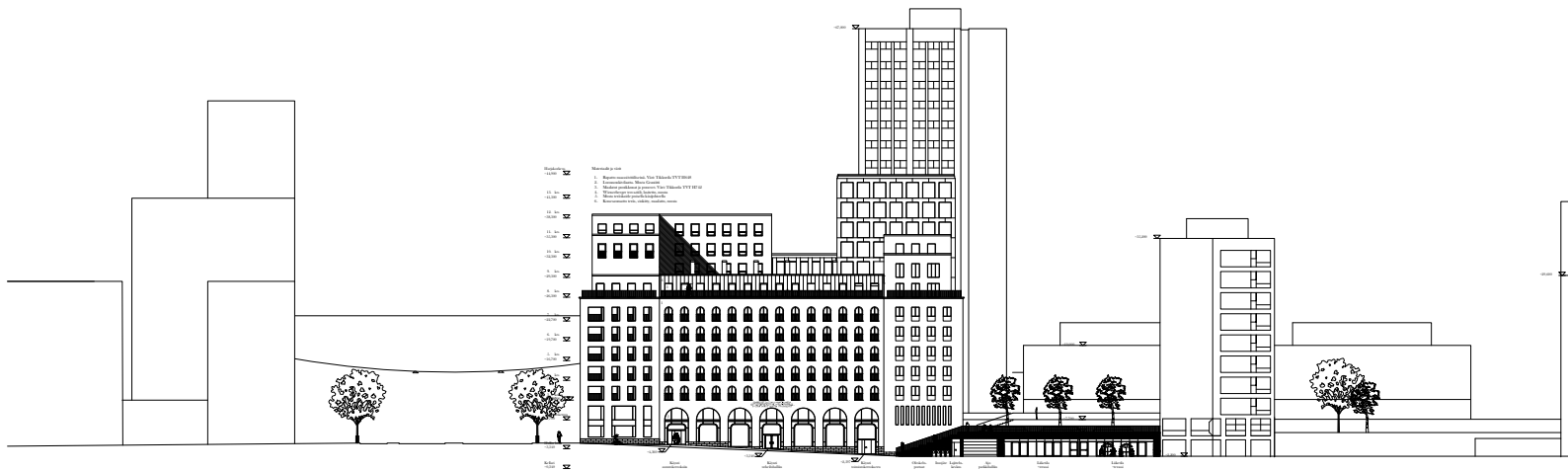
8. krs.

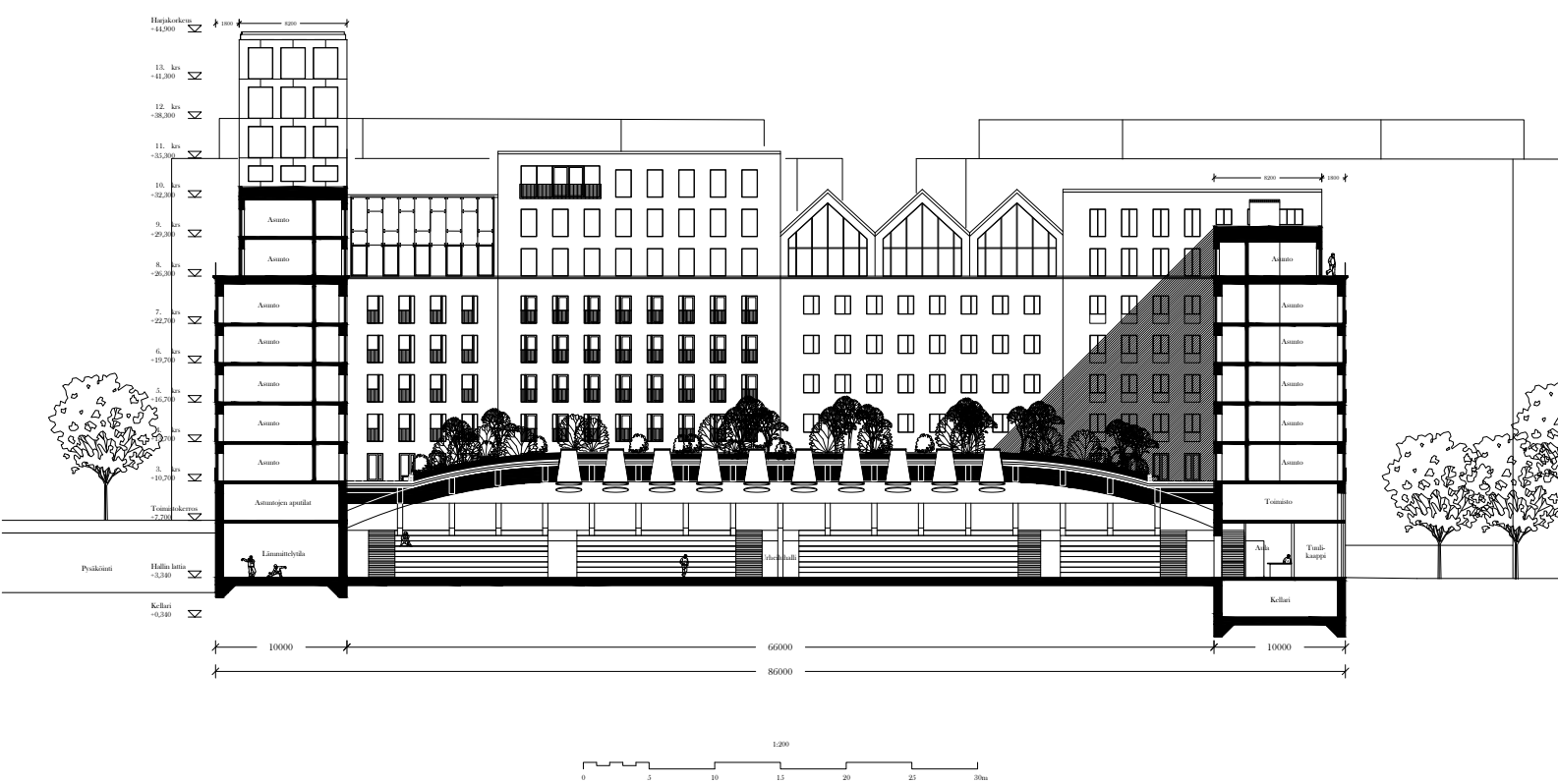
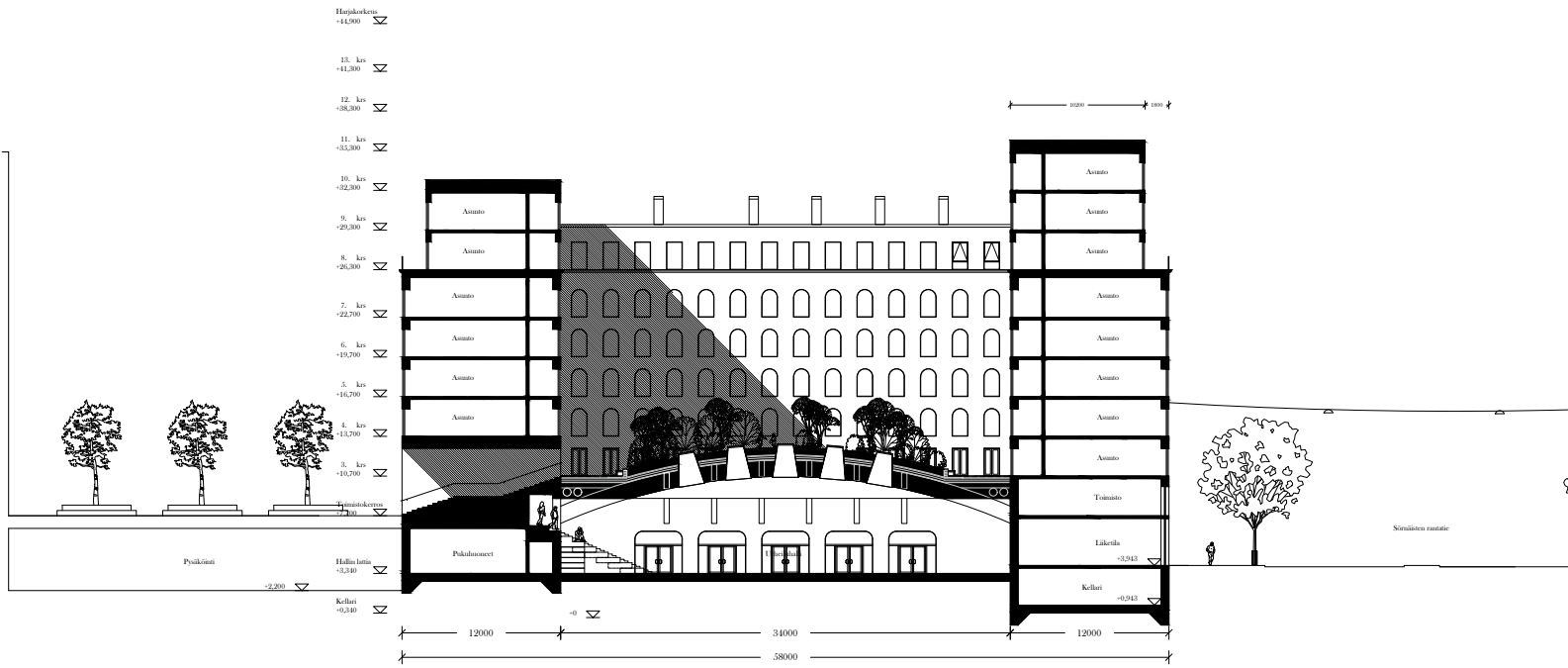

Kellari

2. krs.

Eini Suomisen

haastattelun litterointi

Eini Suominen on jammerin paikkaa pelaava roller derbyn harrastaja, jolla on viisi ja puoli vuotta kokemusta lajistusta. Hän on pelannut roller derbyn SM-kultaa voittaneessa joukkueessa 2015 ja 2016.

Timo Paananen: Noniin, eiköhän aloiteta ihan peruskysymyksistä jotka liittyvät Roller Derbyyn ja ihan sun taustoihin siinä. Esimerkiksi se, että kuinka kauan sä oot harrastanut Roller Derbyä?

Eini Suominen: Olen harrastanut nyt viisi ja puoli vuotta, kesästä 2011 asti.

Timo Paananen: Okei. Missä seuroissa sä olet vaikuttanut?

Eini Suominen: Mä aloitin Kouvolassa Kouvola Rock n' Rollers:ssa ja sitten kävin alkeiskurssin Kallio Rolling Rainbowssa, Helsingissä silloin 2011 syksyllä työharjoitteluni ohessa. Sittenmin muutettuani Helsinkiin siirryin pikkuhiljaa syksyllä 2012 kokonaan Kallio Rolling Rainbow:hin, eli KRR:ään.

Timo Paananen: Okei. Mitäs positioita olet pelannut? (...)

Eini Suominen: Pääasiassa mä olen jammeri, mutta mä olen jonkin verran myös blokanut. Mä aloitin blokkerina ja sitten siinä meni joku pari-kolme vuotta ennen kun mä uskalsin ruveta jammaamaan. Siitä asti oon pääasiassa jammannut.

Timo Paananen: Mitäs Roller Derbyyn liittyvää oheistoimintaa sä sitten oot tehnyt? Ootsä ollu jossain hallitushommissa? Tuomaroinu? Valmentanut? Vetänyt treenejä? Mitään tällaista?

Eini Suominen: En oo ollu varmentajana, mutta oon ollut apuvalmentajana toisinaan. Oon ollu järjestämässä Open Skate-tapahtumia, opastamassa uusia. Olen myös ollut mukana seuran rahankeruussa. Esimerkiksi festareilla olutmyynissä, siivouksessa ja joissain festarien pystytys- ja purkuhommissa. Aika sekalaisia pitäny tehdä.

Timo Paananen: Selvä.

Eini Suominen: En oo missään hallituksessa ollut. En mä nyt muista. Ei varmaan muuta.

Timo Paananen: Okei. Ootsä tehny mitään NSO-juttuja?

Eini Suominen: Aa, joo, oon, mutta pääasiassa silloin kun en oo itse pystynyt jostain syystä pelaamaan. Oon ollu kiipeenä tai toipilaana tai jotain.

Timo Paananen: Ootko koskaan tuomaroinu?

Eini Suominen: Ehkä kaksi kertaa, kyseenalaisella menestyksellä.

Timo Paananen: Selvä. Sitten ihan treenipaikkaan, eli asian pihviin. Ensinnäkin se, että millaisilla kulkuvälineillä sä ite yleensä liikut treeneihin?

Eini Suominen: Tästä jos on Pasilassa, niin menen bussilla ja sitten jos on Jätkäsaarella, niin sitten olen mennyt julkisilla, eli bussilla ja ratikalla. Kesäisin pyöräilen paljon.

Timo Paananen: Okei. Käytätkö autoa yleensä?

Eini Suominen: En käytä autoa. En omista autoa enkä mene kenenkään kyydilläkään.

Timo Paananen: Okei, entä sitten sun joukkuetoverit, että millainen käsitys sulla on siitä, että millainen osuus kulkee milläkin kulkuvälineellä? Tuleeko esimerkiksi kolmasosa, neljäsosa autolla vai tullaanko kimppekyydeillä kuinka paljon?

Eini Suominen: Ei mulla oo mitään hyvää käsitystä siitä oo, mutta sanoisin että neljäsosa tulee autolla, ehkä viidesosa.

Timo Paananen: Kumminkin on sellainen tilanne, että osa tulee autolla?

Eini Suominen: Joo, mutta käsittäkseni huomattavasti pienempi osa.

Timo Paananen: Luisteleeko ihmiset koskaan treeneihin?

Eini Suominen: Kesällä joskus joo. Riippuen tietysti omasta matkasta. Että jos tulee töistä tai suht lähellä asuu. Itse en oo sitä tehny, koska se on niiden treenien päälle aika rankka.

Timo Paananen: Mitäs varusteita kuljetetaan kun mennään Roller Derby-treeneihin? Mitä on mukana sulla kun sä meet treeneihin?

Eini Suominen: Kaikki mun varusteet vai lueteltuna?

Timo Paananen: Niin tai no, kuinka paljon siinä on tavaraa? Onko se sun mielestä paljon vai vähän?

Eini Suominen: Se on aika paljon. Se on tommoinen iso urheilukassi ihan täynnä ja luistimet on aika painavat. Plus sitten kaikki muut suojavarusteet siihen ja sitten on yleensä vaihtovaatteet ja eväät ja kaikki vesipullot ja kaikki mitä sinä päivänä yleensä nyt tarvii. Useimmiten tulee töistä sinne niin kyllä siinä on aikamoinen kantaminen.

Timo Paananen: Onks kaikilla myös semmoinen valtava reppu sitten messissä kun ne tulee treeneihin?

Eini Suominen: Joo kyllä lähes kaikilla on se iso treenikassi.

Timo Paananen: Sitten siinä kun puetaan kamoja päälle, niin ihmiset levittelee niitä niiden tavaroita? Se vaatii aika paljon tilaa ilmeisesti?

Eini Suominen: Niin vaatii. Et sitä on välillä... No tuolla Bunkkerissa on ihan ok, kun siellä on semmoiset pöytätasot siinä, mut sitten siinä joutuu just levittelee lattioille, kun ei halua viedä toisten istumapaikkoja niillä kamoilla. Lattiat on siellä tosi, tosi likaiset niin siihen ei mielellään laskisi mitään.

Timo Paananen: Bunkkerissa on useampi rata vierekkäin, niin haittaako se, että siinä vieressä treenataan?

Eini Suominen: Ei. Ei oo haitannu kyllä ollenkaan. Siinä on tosiaan kaksi rataa vierekkäin, mutta siinä on huomioitu ne turva-alueet sen verran hyvin, että... No ei siinä kahta peliä oo koskaan ollut vierekkäin, että en tiä mahtusko siinä tuomarit sitten ulkoradoilla menemään.

Timo Paananen: Olisko siinä sun mielestä hyvä jos siinä olisi jonkinlainen väliseinä tai esimerkiksi sellainen lasketava välisenä? Saman tyyppinen kun tuolla Pasilassa on? Että jos on kaksi peliä, niin pitäisi olla semmoinen, jotta esimerkiksi vihellysten äänet ei sekoitu toisiinsa?

Eini Suominen: No jos olis kaks peliä vierekkäin, niin sitte kyllä siitä vois olla hyötyä. Just noitten vihellysten ja huutojen ja yleisen äänenvoimakkuuden takia, et ihmiset sitten kuulee ja tajuaa mikä liittyy omaan peliin ja mikä siihen toiseen.

Timo Paananen: Millaista oheisharjoittelua Roller Derbyssä yleensä harrastetaan? Ja miten se määrätään? Onks teillä valmentaja joka luo teille treeniohjelmiä, oheisharjoitteluohjelmiä vai onks se niiku omaa juttua ja saa itse vapaasti päättää?

Eini Suominen: Pääasiassa se on ihan oman aloitteen kautta noi kaikki oheisharjoittelut. Riippuu siitä millä tasolla pelaat. Seuran edustusjoukkueessa, eli A-joukkueessa esimerkiksi siellä kyllä yhteisemmin pitää sopia ja raportoida ja jutella kehityskeskusteluja, että miten sitä treenaa vapaa-ajalla ja sitten ehkä laatia ja esittää jotakin omia treenisuunnitelmia. Siinä on enemmän sitä vastuuta, mutta yleisesti ottaen jos ei oo kilpailevassa joukkueessa, niin yleisimmät oheisharjoitteet on kuntosali ja voimaharjoittelu. Sitten harjoitellaan jotain räjähtävyyttä ja osa tekee ketteryyttä esimerkiksi tikapuilla. Sitten kaikenlainen kestävyys, cardio, vaikka lenkkeily tai mitä lajia nyt kukin sitten harjoittelee.

Timo Paananen: Sitten kun treenataan kuntosalilla, niin mitkä on ne laitteet tai vapaat painot mitä sitten yleensä käytetään (...).

Eini Suominen: Sen perusteella mitä oon kuullu miten ihmiset treenaa salilla, ja miten ite teen, niin ne on enimmäkseen kyllä vapaapainoja ja kahvakuulaa ja semmoista. Tehään (levy)tangolla. (...)

Timo Paananen: Perus sali siis. Perus saliasiat?

Eini Suominen: Perus saliasiat.

Timo Paananen: Yks sellainen mikä on esimerkiksi lätkän treenaajilla on sellainen sprinttirata. Eli on pitkän muotoinen kuntosali, niin yksi sen reuna on sellainen sprinttirata, jossa on esimerkiksi kaksi rataa vierekkäin. Ja siinä pystyy tehdä räjähtävyystreenejä ilman että tarvii pelätä että törmää kehenkään. Ja siihen on merkitty kuinka pitkä se matka on milloinkin. Koska se on semmoin mikä arkkitehdin täytyy ottaa huomioon.

Eini Suominen: Se kuulostaa hyvältä etenkin sen takia, että koska jos halutaan järjestää pelejä tai vähän virallisia harjoituspelejä, scrimmageja, kyseisessä tilassa, niin siellä olisi hyvä olla jonkinlaiset tilat alkulämmittelylle (jossa) lämmitellään ilman luistimia lenkkarit jalassa ensin joukkueet keskenään. Siellä vedetään usein sellaisia juoksuvoetoja ja niihin on yleensä hankalaa löytää tilaa. Meillä on ollut kaikenlaisia ratkaisuja. Kesällä ollaa nyt ulkona oltu jos ei sada vettä. Muuten sitten pitää keksiä jotain tai sitten puutteellisissa tiloissa tehdä.

Timo Paananen: Tämän puolen olinkin unohtanut. Kun lämmitellään, niin onko se molemmat joukkueet yleensä samaan aikaan?

Eini Suominen: Yleensä ei. No se riippuu joukkueiden aikataulullisista preferensseistä, että missä vaiheessa päivään ne haluaa vetää ne lenkkalämpät. On ollut tosiaan myös samaan aikaan toinen joukkue ollut sisällä niin toinen joukkue on ollut sitten ulkona jos pystyy. Tai jossain käytävässä tai rappusissa. (...)

Timo Paananen: Sitten mennään noihin muihin tiloihin, että millainen suihku tai pukuhuoneratkaisu. Eli onko siinä mitään joka ärsyttää tavallisissa pukkarissa.

Eini Suominen: Voinko lisätä tuohon äskeiseen vielä?

Timo Paananen: Voit toki.

Eini Suominen: Monet tykkää tehdä esimerkiksi vaikka tollaista pikaluistelijan treeniä tai muita tällaisia lihaskuntoharjoitteita tai tällaisia tasapainoharjoitteita. Niihin sitten olis hyvä olla sellaista lattiatilaa ja se liittyy siihen lenkkalämpätilaan. Siellä tehdään sitten isona ryhmänä kaikenlaista tasapainoharjoitteita ja räjähtävyyshyppyjä. Eli joo, semmoista vapaata tilaa.

Timo Paananen: Joka ei oo siinä varsinaisessa pelitilassa?

Eini Suominen: Niin, koska usein ei pysty siinä lämmittelemään koska missä se rata on, sillä radantekijät on usein siinä töissä eikä siihen voi mennä samaan aikaan siihen radalle. Tai sitten tuomarit on lämmittelemässä, tai sitten toimitsijat on siinä tekemässä mitä ikinä sitten tekeekään, eli sinne ei saa yleensä sitten mennä, eli pitää olla jokin ihan muu tila.

Timo Paananen: (...) Mennäänkin sitten takaisin tuohon kysymykseen jonka äsken heitin. Eli onko mitään mikä niinkuin erityisesti roller derby-pelaajaa häiritsee. Eli mistä tykkäät (tai et tykkää) pukuhuonetiloissa. Bunkkerissahan ei pukkaria ole, mutta esimerkiksi Pasilan suihkut ja pukuhuoneet, niin onks siinä jotain mikä ei sovi Roller Derby-pelaajalle? Ku siellä nyt liikutaan luistimilla.

Eini Suominen: Pasilassa se on ihan hyvässä paikassa, parin ovenavauksen päässä hyvin lähellä. Ei tarvii mennä mihinkään portaita. Se on aina tosi huono jos tarvii mennä pukkarin portaiden kautta. Sitä on nähnyt joissain pelipaikoissa ja se voi aiheuttaa vaaratilanteita kun ihmiset menee rullaluistimilla portaita. Se ei oo hyvä. Pasilassa se on hyvä että ne on siinä lähellä. Ja tietysti siinä saattaa olla ihmisiä

esimerkiksi kuntosalille menossa (...), niin pitää noudattaa erityistä varovaisuutta. Siellä on ihan hyvin tilaa ja siellä on ne kourut joihin voi laittaa omia vaatteitaan.

Timo Paananen: Olisko siellä hyvä jos olis jotain pöytiä tai tasoi, mihin niinku purkaa kamaa valmiiksi ja sitten laittaa niitä päälle, vai onks siellä se penkki ja koukku riittävä?

Eini Suominen: No Roller Derbyssä tommonen peruspukkarin useimmiten ei oo riittävä tiloiltaan ja tasoiltaan koska sitä kamaa on niin paljon. Jääkiekossa varmaa vähän sama (...). Tietysti sitten pukkarissa ollaan levittäytytty lattioille. Pitää kömpiä ihmisten ja tavaroiden ja raajojen yli rullaluistimet jaloissa niin se on vähän... pitää olla tosi tarkkana. Pitää myös olla tosi tarkkana kun menee hakemaan vettä sellaiselle hanalle tai lavuaarille, jossa (samassa tilassa) ihmiset on käynyt suihkussa. Jos on joku turnaus, niin edelliset pelaajat on käynyt suihkussa ja siellä on määrät lattiat, niin sinne ei oikein voi mennä rullaluistimet jalassa, koska sitten vettä kulkeutuu radalle ja syntyy vaaratilanteita.

Timo Paananen: Pitäisi olla vesipiste, joka on niinku mahdollisimman lähellä sitä pelitilaa, vaikka sisäänkäynnin vieressä?

Eini Suominen: Joo. Kyllä. Erillinen vesipiste, ei suihkussa.

Timo Paananen: Haittaako se mitenkään jos suihkuun on perinteisesti kulku pukuhuoneen kautta? (...)

Eini Suominen: No sieltä saattaa sitä vettä kulkeutua.

(...)

Timo Paananen: Itse oon löytänyt sellaisen ikävyyden siinä, että jos esimerkiksi luistimet jalassa täytyy mennä vessaan, niin se on ikävää jos vessa on sitten siellä pukkarin taka olevassa suihkutilassa jonne ei pääse luistimet jalassa. Pitäisi siis olla vessatilat ihan erikseen. Mieluiten sillä tavalla, ettei sinne tarvitse edes mennä sen pukkarin kautta. (...) Esimerkiksi siinä käytävässä (...).

(...)

Eini Suominen: Joo kuulostaa hyvältä.

(...)

Timo Paananen:(...) Jenkeissä on sellainen perinne, että joukkueilla, esimerkiksi (...) amerikkalaisen jalkapallon joukkueilla on ovaalin muotoiset pukuhuoneet. Näytän tästä kuvan. (...) Tässä on tarkoitus se, että tämä on neuvottelutila samalla.(...) Tämä on tavallaan demokraattinen ovaalin tai ympyrän muotoinen tila, jossa kukaan ei oo selkeästi parhaalla paikalla, vaan kaikki on samalla tavalla niikuin kehässä. Tätä näkee usein neuvottelupöydissä tätä samaa ideaa. Ja siinä esimerkiksi valmentaja voi olla keskellä ja kaikki näkee sen hyvin (...). Olisiko tällainen hyvä idea roller derbyssäkin sun mielestä?

Eini Suominen: No miksi ei? Meillä on yleensä joukkue-miitit ennen peliä ja pelin jälkeen me yleensä järjestäydymään sinne pukuhuoneen koosta riippuen sinne penkeille reunoille istumaan ja valkku on normaalisti siinä huoneen päädyssä (...). Onha toi hienon näköinen. Käytännössä en tiedä miten paljon lisäarvoa se pyöreys siinä varsinaisesti tuo.

Timo Paananen:(...) Millainen lattia on sun mielestä Roller Derbyyn kannalta paras mahdollinen? Millaisilla oot pelannu ja millaisia plussia ja miinuksia sä annat niille?

Eini Suominen: Bunkkerissa on tosi hyvä lattia. Sehän on siis betonia. Siinähan on se huono puoli kun se ei oo mitenkään pinnoitettu niin siitä lähtee sitä pölyä. Tosi paljon. Ja se on huono hengittää ja se likaa kaiken: rullat, varusteet, laakerit, vaatteet. Se on siinä mielessä huono mutta pintana se on luistelulle erinomainen. En muista onko mä kauheesti pelannu niiku maalatulla betonilla, mut se kuulostais hyvältä. Yleensä puupinnat on hankalia koska jos vaikka liikuntasaleissa siihen on just laitettu lakka niin se on aivan liian grippi. Se on niiku tosi hankala ja raskas ja sattuu jalkoihin tosi nopeesti. Sitten jos se on tosi kulu- nut (...) niin se saattaa olla todella liukas, mikä on kanssa tosi huono. Sportscourt ei missään nimessä! Ei ikinä! Ei. Eijei. Ihan hirvee. Siinä vois olla ihan hyvä luistella jos löytää oikeanlaiset rullat, kun rullia nyt joka tapauksessa joutuu kaikki kustomoimaan itelle ja oman painon ja omien mieltymysten mukaisesti, muuta siinä (sportscourtissa) ei yleensä kenenkään toestopit yleensä pidä. Se on niinku ihan hirveetä kaatuilua. Tosi kamala. Ja sitten myöskään se laattojen sellainen tärinä ei miellytä hirveesti.

Timo Paananen: (...) Muille lajeille, esimerkiksi sählyyn ei toi maalattu betoni ole paras mahdollinen. Ja on paljon muitakin sellaisia lajeja joissa ei käytetä polvisuojia, ja siten voi olla aika ikävä kaatua (...).

Eini Suominen: Pasilassa on ihan ok lattia keskimäärin ollut, mut se on varmaa just sen takii kun siellä on jaoteltu

sitä kenttää eri alueisiin ja siellä harjoitellaan eri lajeja, niin se pinta on kulu- nut tosi epätasaisesti, joka sitten luistellesa huomaa sillai että joistain kohdista se on todella liukas ja joistain kohdista se on todella grippi ja joistain kohdista se on iha ok. Se on epätasainen ja sen takia huono. Mutta periaatteessa se materiaali ja se lakkaus joka siellä on, nii se on iha ok.

Timo Paananen: (...) Vaakalaudalla on Roller Derbyyn soveltuvuus joka on sellainen vähän liukkaampi ja kova ja sitten muiden lajien kannalta parhaat jotka ei välttämättä oo (sellaisia). Yksi vaihtoehto voisi olla että päällystetään matolla osa, jos saan mahtumaan useamman radan vierek- käin. Luistelijoiden kannalta voisi olla hyvä jos sinne saisi erilaisia latioita niin pääsisi harjoittelemaan treeneissä erityyppisillä lattioilla. (...)

Eini Suominen: (...) Treeni- en kannalta ihmiset varmaan sitten haluaisivat tietää etukäteen millä kentällä tullaan treenaamaan jotta osataan valita ehkä etukäteen (ja) koto- na vaihtaa oikeat rullat tai muistaa ottaa ne mukaan. Sitten jos ei oo ilmoitettu sitä että ollaankin nyt radalla kaksi, jolla onkin ihan erilainen lattia niin sitten tulee ongelmia. (...)

Timo Paananen: (...) Sitten turnauksissa jos pelataan yksi peli yhden tyyppisellä lattialla ja toinen toisen tyyppisellä lattialla niin se saattaa olla niiku... antaa etua toiselle jouk- kueelle ja toiselle ei.

Eini Suominen: Se kuulostaa vähän hankalalta ehkä jos isoja tapahtumia järjestää. (...) Harjoitusten puolesta ok, mutta sitten tapahtumissa (...) siitä tulee päänvaivaa.

Timo Paananen: (...) (Sanoit että) kerroksesta toiseen on kamalaa liikkua portaita luistimet jalassa. Miten sitten luis- kat, onko ne ok?

Eini Suominen: Ei. (...) Näkisin sen turvallisuusriskinä etenkin kokemattomien luistelijoiden kohdalla. (...)

Timo Paananen: (...) Sitten tavaroiden säilyttäminen ja tavaroiden huolto. (...) Onko sellaista perinnettä, että ihmiset jättää tavaroita sinne alueelle, ja jos jättää, niin millai- sia toiveita sulla olis niiden tilojen suhteen. (...) Sellainen ajatus mulla on ollut (...) että siellä olis kuivauskaappi jossa olis (lukittavat) häkit, johon vois jättää kuivaamaan tavaroi- ta yön yli. (...)

Eini Suominen: (...) Se olis ihanaa jos ne olis kuivia. Se olis ihanaa jos vois jättää. Hrd:llä on bunkkerissa omat kaapit. Mä vahvasti epäilen että ne ei siellä kuivu. Hyvä kun saan itekkään kuivattua niitä kotona. Se kuulostaa tosi hyvältä.

Ja se että ne sais lukkoon... ne on kuitenkin todella kalliita varusteita. Varsinkin luistimet pleitteineen. (...) Niiden tulisi olla tosi visusti lukossa. (...)

Timo Paananen: (...) Onko vieraspelaajana ollessa ollu jostain erityisen hyvää järjestelyä joka olisi jäänyt mieleen, että olisi voinu jättää kamoja sinne (venuele)?

Eini Suominen: Ei. Ei me olla voitu jättää kamoja ollenkaan. (...) Oon enemmän törmännyt huonoihin ratkaisuihin kun hyviin missään päin maailmaa.

Timo Paananen: (...) Tilaa olisi hyvä olla ja olisi hyvä jos olisi lukittavii kaappeja ja mahdollisuus kuivata myös tavaroita?

Eini Suominen: Joo. Kyllä. (...)

Timo Paananen: (...)Olisiko hyvä olla sellainen huoltopöytä. (...) Jossa olisi kaikki varusteiden huoltoon vaadittavat työkalut (ja laakeriprässi)? (...)

Eini Suominen: Kuulostaa todella hyvältä, sillä aina treeneissä jollain on jotain rikki. Jollain ei lähe rengas irti luistimesta. (...)

(...)

Timo Paananen: Olisiko tälläinen hyvä jokaiseen pukuhuoneeseen?

Eini Suominen: Ehkä mielummin siellä harjoitustilassa kun pukuhuoneessa. Siellä jossain ratojen lähettyvillä. (...)

Timo Paananen: Oot ollu vieraspelaajana, niin onko tullu jostain yleisesti hyvää venueuta, joka on jäänyt mieleen, vai onko ne ollut perus monitoimurheiluhalleja kaikki?

Eini Suominen: Aikalailta on ollu. (...) Ei mulle tuu mieleen mitään superhyvää. Ne on olleet ehkä Suomessa ne hyvät. (...) Pasila on kyllä yksi toimivimpia missä oon käynyt. (...)

Timo Paananen: (...) Onko sulla aikaisempiin kysymyksiin tullut jostain mieleen jota haluaisit lisätä vielä?

Eini Suominen: Jaa... Eipä oikeastaan.

Timo Paananen: Onko mitään omia ajatuksia jotka liittyy tohon Derbyn harrastamiseen tai harrastamistiloihin? (...)

Eini Suominen: Pääni on tyhjä. Ei tule mieleen. Tarpeeks hyvät isot tilat. Useasti ne ei oo meidän lajille räätälöidyt millään tavalla. Sitten on vaan pakko luovia ja selviytyä. Jos olisi jotenkin mahdollista että olisi jotenkin erityisesti huomioitu näitä asioita niin se olisi ihan mahtavaa.

Timo Paananen: Se onkin yks tämän työn tutkimuskysymyksistä. (...)

Eini Suominen: Suomessahan pelataan Flat Track:iä. Jos joku haluaa sellaisen kaltevan Banked Trackin niin... olen eri mieltä.

Timo Paananen: Haluaisitko joskus testaa sellaista Banked Track-rataa? (...)

Eini Suominen: Emmä tiä. Se on jotenkin niin marginaalinen juttu. En mä oikeastaan haluaisi. Ehkä jotain pikaluistelua olisi hauska testaa sillä, mutta en mä kyllä Roller Derbyä. (...)

Timo Paananen: Tää sitten päättää tämän meidän haastattelun. Kiitos oikein paljon. Jos tulee mitään, niin ota yhteyttä ja perästä kuuluu sitten.

Eini Suominen: Kiitos.

Kiitokset

Kiitokset ohjaajalleni prof. Pirjo Sanaksenaholle hyvistä neuvosta sekä maisema-arkkitehti Niilo Tenkaselle avusta viherrakentamisen suunnittelussa. Lisäksi kiitän Eimi Suomista kokeneen roller derbyharrastajan näkökulmista tilan suunnitteluun.

Tuesta diplomityön tekemisen aikana kiitän ystäviäni Krista Antilaa, Emma Mäkistä, Noora Salmista, Jarna Verhoa sekä Helmi Savolaista.

Suurkiitokset myös Serum arkkitehdit oy:lle, Arkkitehdit Q4 oy:lle, Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitokselle sekä vanhemmilleni Päivi Paanaselle ja Risto Paanaselle

